

Van de vreugde bij de

Oogst

Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland

VAN DE VREUGDE
BIJ DE OOGST

GEDENKSCHRIFT

in 1956 uitgegeven bij gelegenheid van het 75-jarig bestaan
van de
Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland

REDACTIE: Ds J. BROERTJES

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN, DALWEG, ARNHEM

VAN DE

VREUGDE

BIJ DE

oogst

Ds F. E. HUIZINGA
Voorzitter der Unie

Iedereen zal dit boekje wel niet, zoals dat dan heet, in één adem uitlezen. Zulke kleine boekjes zijn er niet en zo 'n lange adem heeft ook niemand. Maar ik ben ervan overtuigd, dat iedere Baptist met stijgende belangstelling de verschillende hoofdstukken zal door nemen en dan zeggen: „Heerlijk, om bij deze gemeenschap te mogen behoren!" De één zal de soepele organisatie in dit lichaam bewonderen, anderen zullen onder de bekoring van de werklust komen en zich verbazen over de steeds weer dóórbrekende initiatieven, om meer te ondernemen. Ik geloof echt, dat we meer plannen hebben dan onmiddellijke mogelijkheden, om ze uit te voeren.

Een jubileumboekje houdt zich echter uiteraard minder bezig met de dag van morgen. We kijken even om en worden geboeid door wat onze geschiedenis ons toont. Soms stokte de gang der Gemeenten door menselijke kleingeestigheid. Op andere tijden brak de genade Gods dwars door alle barricaden heen en maakte, dat de woestijn bloeide als een roos. God heeft het volk vermenigvuldigd en zijn vreugde groot gemaakt; het verheugt zich voor Zijn aangezicht als met de vreugde bij de oogst.

Wanneer wij ons in dit jaar verheugen, is het over de menigerlei genade Gods, die onze gemeenschap geschonken werd. De Heer gaf de Gemeenten mannen en vrouwen, die met hun gaven Hem en ons dienden. Het is onmogelijk al de namen te noemen van hen, die, wat zij ontvingen, in ons midden aan hun Zaligmaker terugschonken. Zeker zullen latere schrijvers de namen van Ds J. Louw, Ds K. Reiling en Ds J. W. Weenink moeten vermelden als dezulken, die in deze jaren met overleg de koers poogden uit te zetten, met vaste hand het roer hielden, om met moed de onbegrensde oceanen van Gods wereld te omzeilen.

Nog ligt de wereld open en voor Gods kinderen is de dag van morgen groter dan die van gister. Die ons Zijn liefde in Jezus Christus bewees, verwacht, dat wij in geloof in Zijn macht op zullen breken tot nieuwe taken, geleerd door het verleden, geleid door Zijn Geest.

F. E. HUIZINGA.

De Gemeente
een wonder van God!

Wie de Gemeente ziet, zoals zij ons in het Nieuwe Testament wordt getekend, ontdekt een wonder. Haar ontstaan is een wonder; haar voortbestaan is eveneens een wonder. Zij is in haar wezen een werk van God en niet van mensen.

Toen Simon Petrus bij Cesarea Philippi (Mat. 16 : 16, 17) beleed: „Gij zijt de Christus, de Zoon van de levende God", antwoordde Jezus: „Zalig zijt gij, Simon Barjona, want vlees en bloed heeft u dat niet geopenbaard, maar mijn Vader, die in de hemelen is." Niet door een proces in het vlees was Simon tot deze belijdenis gekomen. Het was een werk van God.

In de Handelingen der Apostelen en in de brieven wordt in verschillende bewoordingen hetzelfde gezegd en bevestigd. Waar de prediking van het Evangelie niet alleen tot het oor komt, maar ook in het hart wordt ontvangen, daar werkt het door de Heilige Geest leven, dat van boven is.

En toch is de Gemeente een grote teleurstelling voor wie haar vol blij geloofsenthousiasme is binnengetreden. Ofschoon de Gemeente te Philippi een „betere" indruk maakt dan die te Corinthe, ofschoon er ook thans verschil bestaat tussen de plaatselijke Gemeenten, die wij kennen, toch is ook de „mooiste" Gemeente niet, wat je eigenlijk zou verwachten, dat zij was. Er is veel gebrek, ja — zelfs veel zonde in het leven van haar leden. Wie het wil, kan altijd over haar klagen en heeft dan meestal ook nog voor een groot deel gelijk. Soms kunnen de teleurstellingen in de Gemeente, die wij plaatselijk in haar beleven, zo groot zijn, dat je er bijna uit zou willen lopen, als je maar wist, waar je heen moest gaan.

Dan gelijken we echter sprekend op Petrus, die zonk, omdat hij op de golven zag en Jezus uit het oog verloor. Heeft de Meester niet zelf gezegd (Mat. 16 : 18): „Ik zal mijn Gemeente bouwen?" Deze verklaring houdt een belofte in voor alle eeuwen. Satan zal tegen haar blijven woeden en in haar eigen midden zal hij handlangers vinden, maar zij zal niet overweldigd worden. Zij is een wonder van God. Daarom kunnen wij haar liefhebben om Christus' wil en voor haar welzijn onze beste krachten geven. En ook hier geldt het woord: „Die in Hem gelooft, zal niet beschaamd worden."

K. REILING.

UNIE BUREAU
Dalweg 77, Arnhem

Onze Unie

Wanneer het 75-jarig bestaan van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland gevierd wordt, is dat een oorzaak van vele prettige gevoelens. Deze blijde stemming is niet zo zeer bepaald door het feit van het jubileum alleen — want immers elk jubileum gaat gepaard met dankbaarheid en opgewektheid —, doch vooral door het gemeenschappelijke bewustzijn, dat zich uitdrukt in „onze Unie". Want wat wordt in deze benaming, die in onze Baptisten Gemeenten zo gebruikelijk is, uitgedrukt?

In de eerste plaats spreekt daaruit, dat elke Gemeente zich van haar zelfstandigheid bewust is. Iedere Baptisten Gemeente verstaat van zichzelf, dat ze geen afdeling is, bestuurd en gedirigeerd door een hoofdbestuur, ook niet een plaatselijke kerk, die haar eigen verantwoordelijkheid en werkzaamheid beperkt en ingeëngd weet door een landelijk centraal orgaan. De Baptisten Gemeenten zien en beleven zichzelf als lokale Gemeenten, die allen op zichzelf volwaardige uitdrukkingen zijn van het lichaam van Christus.

In de tweede plaats voelt iedere Gemeente-voor-zich er niet alléén te zijn, maar sámen met de anderen en daarom ligt er de wezensbehoefte, om met elkaar tot een samengaan en samenwerking te komen. Het is de drang van de Geest des Heren, om in het besef der zelfstandigheid de handen ineen te slaan en aldus de gezindheid des Heren te openbaren, die bad „dat ze allen één zijn". In „onze Unie" fungeert het prettige gevoel van het blijde gemeenschapsbewustzijn.

In de derde plaats wordt in „onze Unie" uitgesproken, dat niet menselijke eigenwilligheid en individualistische krampachtigheid hier hun stempel hebben gezet, doch dat in weerwil van alle gebrekkigheden en zondigheden de bewarende genade des Heren zijn bouwend werk heeft gedaan. Hebben dan ook al berekening en zelfzucht hun nadelige rol gespeeld, wezenlijk zijn de goedheid en gunst des Heren openbaar geworden in de bereidheid van velen, om Zijn Gemeente te dienen en het Evangelie te doen verstaan.

COMMISSIE DER UNIE:

Zittend v.l.n.r. D. Olijslager, Ds T. Jansma (sekretaris), Ds F. E. Huizinga (voorzitter), W. Modderman, Ds H. v. d. Werf

Staand v.l.n.r. S. W. Vis, Ds Jac. de Jong, Ds H. D. Hooghwinkel, Ds. S. Zijlstra, Ds J. Broertjes, L. v. Dam, Ds G. Vegter

Grondslag en Doel

De Unie is dan ook zowel organisme als organisatie, waar de Gemeenten elkaar vinden in het gezamenlijk volbrengen van gemeenschappelijke taken. De Unie is een praktische werkgemeenschap, voortkomend uit geloofsgemeenschap.
Over de geloofsformulering hebben we ons niet zo druk gemaakt. Weliswaar verscheen bij de oprichting der Unie in de statuten een uitvoerig artikel over de „grondslag" (zo ongeveer gelijk aan de desbetreffende omschrijving in de statuten der plaatselijke Gemeenten), maar al spoedig werd deze sterk ingekort en luidt sinds de reorganisatie: „De Gemeenten, die de Unie vormen, leven uit de openbaring Gods, zoals die door de Bijbel tot hen gekomen is, terwijl haar leden in gehoorzaamheid aan de Heilige Schrift belijden Jezus Christus, de Zoon van God, het Hoofd der Gemeente en de Heer der wereld, te hebben aanvaard als hun Zaligmaker en Heer en op deze belijdenis zijn gedoopt".
De reële zin van de Unie bestaat veelmeer daarin, dat ze de werkgemeenschap der Gemeenten is. Dit komt ook duidelijk uit in de omschrijving van het doel der Unie, die in de loop der jaren wel eens verschillend is geredigeerd, maar waarvan de inhoud dezelfde bleef. De reorganisatie bracht de volgende doelstelling: „1. onder haar leden liefde, achting en samenwerking te bevorderen, 2. de Gemeenten behulpzaam te zijn in de uitvoering van haar taak en gelegenheden te scheppen, om de beginselen der Gemeente bekend te maken en het Evangelie te verbreiden, en 3. mede te werken tot verbreiding van het Evangelie in binnen- en buitenland."

Reorganisatie

Een beweging zal wel steeds bezig zijn aan haar organisatie. Ook bij de Unie is dit het geval geweest. Een levend werk vraagt naar vorm en lijn. Wanneer we hier echter spreken over reorganisatie, bedoelen we daarmee de wijziging in de interne structuur, waarmee de Gemeenten meer intensief betreffende de Unie-organisatie zijn bezig geweest en die tenslotte in 1954 (voorlopig) is geconsolideerd in nieuw geformuleerde statuten en reglementen. De interne structuur onderging voornamelijk op twee punten hierdoor een wijziging!

Voorheen werd de leiding en afwikkeling der werkzaamheden toevertrouwd aan de door de Algemene Vergadering der Unie benoemde Unie-commissie. Deze liet zich bij haar werk bijstaan door subcommissies, die door de Unie-Commissie benoemd werden en die bepaalde taken behartigden en aan de Unie-Commissie rapporteerden.

Ds K. REILING

Allengs werd het besef levendig, dat deze commissie niet het vertakte werk voldoende kon overzien en regelen, vandaar dat eerst al in uitbreiding van de commissie een oplossing werd gezocht. Doch steeds meer kwam de overtuiging zich aandienen, dat de belangrijke gemeenschappelijke taken (zoals evangelisatie, opleiding van predikanten, zending) eerder moesten verricht worden door commissies rechtstreeks door de Algemene Vergadering der Unie gekozen. Tegelijk zou dan een grotere geïnteresseerdheid bij de Gemeenten ontstaan door deze rechtstreekse invloed op de gang van zaken door de verkiezing. En van die overtuiging uit, kreeg de reorganisatie in 1954 haar beslag.

Toch onderkende men het gevaar, dat een rechtstreekse verkiezing van de grote werkcommissies door de Algemene Vergadering der Unie zou brengen, n.l. dat deze, op zichzelf arbeidend, een werk zonder samenhang zouden laten zien. Daarom is met het oog op overleg en samenhang de regeling getroffen, dat een vertegenwoordiging van deze commissies zitting heeft in de centrale Unie-commissie, terwijl uitgesproken is, dat deze commissies — Permanente Commissies is nu hun algemene naam — hun werk verrichten in coöperatie met de Unie-commissie.

Voorheen werden de kosten voor evangelisatie (subsidie) en opleiding via de omslag over de Gemeenten door middel van de contributie bestreden. Meer en meer won echter de gedachte veld, dat voor onze grote doelstellingen de vrijwilligheid als bron van inkomsten moest gaan gelden. Dat zou animerend, stimulerend en interesserend werken, zo geloofde men. Zo kwam dan deze „vrijwilligheid" tegelijk met de reorganisatie tot stand. Het komt er nu op aan, dat steeds meer de levende belangstelling der Gemeenten de vervulling van de gemeenschappelijke taken bewerkstelligt. En, waarlijk, de warmte van het hart zal de gave brengen, die het werk vereist!

Groei in cijfers

Aangaande de ontwikkeling van de Unie wat betreft het aantal leden van de aangesloten Gemeenten kan over de eerste 25 jaren van het bestaan der Unie niet veel duidelijks gezegd worden. De groei was langzaam. Wanneer we bij de oprichting zo 'n 600 leden tellen en in 1906 1193, dan betekent dit toch nog een toename van 100 %. De tweede periode van 25 jaren geeft een veel snellere groei te zien; naar het ledenaantal van 3781 in 1931 betekent dit een toename van 216,93 %! De laatste periode van 25 jaren laat bij een aantal leden van 7150 op 1 jan. 1956 een toename zien van 89.18 %. Op zichzelf is dit begrijpelijk, daar bij het toenemen in aantal de groei percentsgewijze lager zal worden.

Het is echter verblijdend, dat de toeneming sneller is dan die van de Nederlandse bevolking

Deze gunstige ontwikkeling wordt duidelijk aangetoond door na te gaan op hoeveel inwoners één Baptist voorkomt. Nemen we daartoe het aantal inwoners volgens de volkstellingen van 1909 en 1947, dan blijkt, dat er in 1909 op 4220 inwoners 1 Baptist geteld wordt en in 1947 op 1591 inwoners 1 Baptist, (gerekend naar het aantal Baptisten volgens de Uniestatistiek). Nemen we daarentegen het aantal Baptisten volgens de gegevens van die volkstellingen (dus het aantal Baptist**gezinden**), dan ontmoette men in 1909 op elke 1916 inwoners 1 Baptist en in 1947 op elke 618 inwoners 1 Baptist.
In de laatste 50 jaar steeg het aantal Gemeenten van 15 op 50, terwijl het gemiddelde aantal leden per Gemeente omhoog liep: in 1901 73 leden per Gemeente, in 1906 80, in 1951 126 en nu in 1956 143 leden per Gemeente.

Ds L. DE HAAN † 1949

Een eigen Uniebureau

Het is begrijpelijk, dat met de toeneming van onze beweging als een hedendaagse belichaming van Nieuwtestamentisch christendom ook de arbeid betreffende de gemeenschappelijke taken in omvang is toegenomen. Reeds vóór de Tweede wereldoorlog kwam in 1938 de idee naar voren, om voor het sekretariaat en de administratie een vrijgestelde aan te stellen. Maar het heeft nog tot 1946 geduurd alvorens een definitief besluit genomen werd. In dat jaar kwam de predikant in bijzondere dienst in functie als beheerder van het centraal Unie-bureau. De behoefte daaraan is ook door de grotere omvang van de te beheren financiën getoond. Haalde het Unie-budget in 1931 nog niet de *f* 4000,—, tegenwoordig overschrijdt het de *f* 40.000,—, nog afgezien van andere fondsen. Ten behoeve van het goed functioneren van het Unie-bureau is een eigen pand aangekocht in Arnhem, van waaruit diverse activiteiten worden behartigd. Het is voor ons allen een zekerheid, dat hier met ambitie en blijdschap de diensten jegens onze Unie worden verricht.

Sociale Voorzieningen

Ten behoeve van de predikanten in de Unie-Gemeenten heeft de Unie ook zekere sociale voorzieningen getroffen, d.w.z. ouderdomsvoorziening en kinderbijslag.
De basis van het huidige Pensioen- en Invaliditeitsfonds is gelegd door de voorgangers zelf, die in 1931 een fonds met bedoeld oogmerk oprichtten. Dit voorgangers-fonds nam een jaar later de baten en lasten over van de vereniging „Voorzorg", waaraan slechts een klein aantal Gemeenten deelnam. Het voorgangersfonds verwierf steeds meer waardering en kreeg tot uitdrukking daarvan een zekere toelage uit de Unie-gelden. In 1947 was het zo ver, dat de Algemene Vergadering besloot de overdracht van het voorgangersfonds te aanvaarden en sindsdien werkt het fonds als een Unie-zaak.
Het fonds wil oudere voorgangers een zoveel mogelijk gelijk pensioen uitkeren, slechts afhankelijk van het aantal dienstjaren. Vandaar dan ook, dat de deelnemende voorgangers premie betalen tot een zeker maximum. Anderzijds dragen de Gemeenten bij door middel van een deel van de Unie-contributie.

Dit zijn de bronnen van inkomsten, om een bescheiden pensioen uit te keren en tegelijk te streven naar een passende reservering. Dat het pensioen bescheiden is, is duidelijk, wanneer men bedenkt, dat dit maximaal *f* 2000,— per jaar is (voor een weduwe maximaal *f* 1200,—), terwijl een voorgangerssalaris toch minstens ruim *f* 4000,— is. Zo zorgen dan niet alleen de Gemeenten, waar de betrokken voorganger gediend heeft, voor het pensioen, doch alle Gemeenten gezamenlijk.
Hetzelfde gemeenschappelijke draagvlak is ook gevonden voor de kinderbijslag, welke sinds 1946 van Uniewege aan de predikanten wordt uitgekeerd. In 1947 nam de Algemene Vergadering het besluit de kinderbijslag uit te keren overeenkomstig de rijksregeling en in 1955 werd dit nogmaals nadrukkelijk door een uitspraak bevestigd. Alle Gemeenten gezamenlijk verschaffen via een omslag (als deel van de Unie-contributie) de middelen, die nodig zijn, om van Uniewege de kinderbijslag aan de diverse predikanten ten goede te doen komen. Betrof dit in het begin een bedrag van rond *f* 7500,—, nu gaat het om een bedrag van rond *f* 13.500,— per jaar.
Het zal niemand dan ook verwonderen, dat deze sociale voorzieningen (pensioen en kinderbijslag) het overgrote (in 1955 72%) deel van de Unie-contributie uitmaken. De Gemeenten betalen namelijk aan de Unie een bedrag per lid met het oog op de „zakelijke samenhang". Deze zakelijke samenhang omvat dan deze sociale voorzieningen en de kosten van de Unie als organisatie (algemene bestuurskosten en administratie).
Dat deze regelingen zo getroffen werden, is wel een direct uitvloeisel van het sterke gemeenschapsbesef onder de Baptisten en Baptisten Gemeenten en dat ondanks het feit, dat elke Gemeente als zelfstandige grootheid eigen zaken beheert en en behartigt.
De Gemeenten, die de salariëring van de eigen predikant regelen, hebben zich via de Algemene Vergadering ook met het voorgangerssalaris in het algemeen ingelaten. Echter niet in de zin van een besluit, doch in de zin van een **advies**. In 1946 sprak de Algemene Vergadering uit, dat het minimum-salaris van een voorganger *f* 2200,— plus vrij wonen diende te zijn. In 1949 verhoogde de Algemene Vergadering dit op *f* 2650 plus vrij wonen, terwijl in 1953 de Alg. Vergadering zich uitsprak voor *f* 3300,— plus vrij wonen. Overeenkomstig deze moties hebben verplichte of aanbevolen loonrondes automatisch hun uitwerking gehad en sinds 1 oktober 1954 is het minimum *f* 3672,90. Het adviseren van een „minimum" kan de uitwerking hebben, dat het wordt opgevat als „voldoende". Niettemin heeft onze Unie ook in deze materie op practische wijze de helpende hand geboden.

Diverse zaken

Wat zou er niet veel méér over onze Unie te zeggen zijn! Maar over allerlei onderdelen wordt elders in dit geschrift geschreven.
Zou hier onvermeld mogen blijven, dat in het eerste oorlogsjaar onze Gemeenten gezamenlijk besloten tot uitgave van een eigen **liederenbundel?** Neen, want hoeveel zegen en inspiratie zijn er niet van deze bundel „Lofzangen en Gebeden" uitgegaan! Niet zo maar zijn alle Gemeenten op de eigen bundel overgegaan, doch steeds meer is men besef gaan krijgen voor de rijkdom ervan. Slechts weinig Gemeenten zingen nog niet uit „Lofzangen en Gebeden", waarvan in 1952 een volledig herziene druk verscheen.
Heeft ook niet na deze oorlog de Unie haar goede diensten verleend door middel van een **Relief-comité,** dienende als kanaal voor de goedwillendheid

onzer buitenlandse broeders en zusters? Nog herinneren we ons de bemiddeling van dit comité in zake het herstel van vele onzer kinderen in de woningen en hoede van onze Deense geloofsgenoten.
Is niet in het laatste deel van ons bestaan sinds het 50-jarig jubileum de verbondenheid met het wereld-Baptisme duidelijk beleefd? In 1934 was het Berlijn, waar het Congres onzer wereldbroederschap gehouden werd en waar verschillende van onze voorgangers en sommige anderen de liefdeband beleefden. Kopenhagen zag in 1947 onze wereldbeweging in congres bijeen en welk een contacten heeft dat congres niet gebracht door het bezoek van een groot aantal Baptisten uit Nederland. In 1948 werd te Londen besloten tot instituering van de Europese Baptisten Federatie, en ook de Unie is daarvan lid geworden. Het was weer Londen, dat in 1955 het Jubileum Wereld-Congres der Baptisten Wereld Alliantie zag ter viering van haar 50-jarig bestaan en ook nu werden vele Nederlandse Baptisten gezegend en geïmponeerd door dit grootse gebeuren. Op dit Congres werd voor het eerst een Nederlander in het Uitvoerend Comité gekozen: Ds F. E. Huizinga.

Oecumenisch Contact

Tenslotte vermelden we de deelneming van de Unie in de Oecumenische Raad van Kerken in Nederland en in de Wereldraad van Kerken. Dat dit het laatst genoemd wordt, is stellig niet, omdat het van de minste betekenis is. Integendeel, het mag van groot belang geacht worden, dat de kerken en gemeenschappen, die zich gevonden hebben in de belijdenis van Jezus Christus als God en Zaligmaker, met elkaar in gesprek en coöperatie treden. Dat mag als een sprekend getuigenis in deze verwarde en verscheurde wereld gelden. Aan dit gesprekscentrum neemt de Unie deel sinds 1946. Wij mogen er dankbaar voor zijn, dat onze stem daar gehoord wordt en wij kunnen luisteren. In een delegatie van de Oecumenische Raad naar de Kerken in Rusland in 1955 reisde ook Ds F. E. Huizinga mee en bracht onze groeten over aan de Russische Baptisten. Al wordt het aan de lokale Baptisten Gemeenten overgelaten al dan niet aan het oecumenische werk mee te doen, wij mogen voor het besluit van de Algemene Vergadering van 1946, naderhand nog eens besproken in 1948 en bevestigd in 1950, dankbaar zijn, waardoor wij Baptisten onze plaats innemen ten behoeve van beter begrip en toenadering. Laat het gezag van het Woord Gods maar gelden, laat de kracht van het Evangelie maar werken, laat de gloed van de Geest des Heren maar zuiveren! We geloven, dat het zó met de gang der kerken in de goede richting gaat en dat zó de weg van ons als Baptisten de navolging van de Heer en de getrouwheid jegens onze grote Koning uitbeeldt. Hem willen wij hulde brengen door woord en werk, juist ook in de gemeenschap met al de andere heiligen!

T. JANSMA.

Ds T. JANSMA
Sekretaris der Unie

De opleiding tot predikant

Een actuele zaak

Een zeer belangrijk onderdeel van het coöperend werk in onze Unie vormt de opleiding tot predikant. Zij draagt er immers zorg voor, dat een geregelde toevoer van theologisch en praktisch geschoolde Evangeliedienaren mogelijk blijft. Deze toevloeiïng van steeds weer nieuwe krachten was in het verleden van grote betekenis, maar zal in de toekomst bij voortdurende groei der Gemeenten nog aan belangrijkheid winnen. Want de Heer bouwt Zijn Gemeente onder sterke inschakeling van door Hem op zeer bepaalde wijze geroepen personen. Op de vanen, die wij onze Koning nadragen, heeft Hij geschreven: „Gaat dan heen in de gehele wereld."
Wij leven daarom in een tijd, waarin de opleiding van voorgangers actueel en brandend genoemd mag worden; ook al staat er soms iemand — tot ons verdriet — ledig aan de markt.

Geen heertjes op kamers

Wie de moeite neemt, om de weinige notities te lezen, die in Wumkes' „Opkomst en vestiging van het Baptisme in Nederland" voorkomen over de opleiding tot predikant, zal onder de indruk geraken van de grote veranderingen, die er op dit punt hebben plaats gevonden. Het begin is geweest, dat Ds N. van Beek jongemensen, die zich geroepen achtten, om het Evangelie van Jezus Christus te verbreiden, een opleiding heeft willen geven, zoals hij die ook zelf had ontvangen van de voorganger van de Vrije Evangelische Gemeente te Zuidveen, D. de Gilde, die hem in een vijftal jaren, zowel theoretisch als praktisch, voor het voorgangerschap bekwaamde.
Volgens Dr Wumkes is de opleiding tot predikant vaak een zaak van ernstige overweging geweest. Natuurlijk niet alleen bij de leidinggevende broeders, maar ook bij allen, die de toekomst van het werk in de Gemeenten aan het hart ging. Zo kwam er op de Unievergadering van 1883 te Groningen een voorstel van Haulerwijk aan de orde, dat wilde voorzien in de behoefte van het Uniewerk aan geregelde toevoer van Evangeliepredikers. De opleiding moest daarom sterker bevorderd worden. Op deze Algemene Vergadering bleek echter, hoe verdeeld de gedachten nog over de opleiding als zodanig waren. Br. H. Kruit b.v. was sterk tegen de opleiding, omdat hij er niet veel goeds van had gezien. Hij vreesde bovendien met grote vreze, dat men op deze wijze „heertjes" zou gaan kweken. Zelf is hij dan ook, naast voorganger van de Gemeente te Stadskanaal, landbouwer gebleven.

Het Seminarium te Hamburg

De opleiding, die Ds N. van Beek aan jongemensen met roeping voor de verkondiging van het Evangelie bedoelde te geven, heeft zich na een aantal jaren beperkt tot, wat wij plegen te noemen, de vooropleiding. In 1891 namelijk, toen de Unie als zelfstandig lichaam een tijdelijk onderdak vond in de Duitse Bond van Baptisten-Gemeenten, gingen de poorten van het Seminarium van de Duitse Baptisten te Hamburg voor onze jongemannen open. Twee van

de leerlingen van Ds Van Beek, die later studeerden te Hamburg, verwijlen nog onder ons, n.l. Ds J. Louw, emeritus te Groningen en Ds K. Reiling, voorganger te Almelo. Er zijn dus nog „levende" contacten met deze vroegere periode uit de geschiedenis van de opleiding. Maar genoemde predikanten behoren wel tot de laatsten, die Ds Van Beek op het pad van de vrolijke wetenschap hielp.
Op deze laatste plaats mogen we constateren, dat in de loop der jaren het Seminarium te Hamburg uitzonderlijk grote diensten aan ons werk bewezen heeft. Geen inrichting van onderwijs heeft zoveel predikanten voor de arbeid in onze Unie geestelijk en wetenschappelijk uitgerust.

Een veranderde situatie

De wereldoorlog van 1940—1945 bracht grote veranderingen teweeg. Het Seminarium te Hamburg werd in 1939 vanwege de oorlogsomstandigheden gesloten. Daardoor kwamen de Nederlandse Universiteiten in het brandpunt der belangstelling te liggen. Eerst de Universiteit van Groningen en later die van Utrecht. Verschillende voorgangers, die nu al enige jaren in Gemeenten staan, genoten hier hun theologische vorming. Na de oorlog hebben ook de Seminaria van Tolløse (Denemarken) en Stockholm (Zweden) ons royaal de helpende hand bij de opleiding toegestoken. Eveneens werden de zeer oude banden met het Spurgeons College in Londen, alwaar reeds voor de eerste wereldoorlog Ds J. W. Weenink, thans emeritus te Haarlem, zijn geestelijke ridderslag ontving, weer aangeknoopt.
Wat men in de oorlogsjaren nauwelijks voor mogelijk had gehouden, bleek na de oorlog toch te kunnen: herstel van de betrekkingen met het Seminarium te Hamburg. Misschien is het zelfs tot een hoogtepunt in de relaties gekomen, toen in het jaar 1953 een viertal onder de afgestudeerden aan het Seminarium Nederlanders waren. Maar dit aantal hield verband met een mislukte poging om een eigen Seminarium op de been te brengen. In wezen is de invloed van het Seminarium te Hamburg tanende. Dit hangt samen met de opkomst en vestiging van het Baptist Theological Seminary van de Zuidelijke Baptisten van Noord-Amerika in Rüschlikon bij Zürich in Zwitserland. Enkele van onze jongemensen verwierven daar reeds hun B.D.-graad en staan ook nu al weer in het werk. Ook op dit moment verricht dit Seminarium, op Amerikaanse leest geschoeid, uitstekende diensten ten behoeve van onze voorgangersopleiding. De meeste van onze studenten zijn er ondergebracht.

Een eigen „Seminarium"

In de laatste jaren is de opleiding, evenals in de tijd waarover Dr Wumkes schrijft, „een zaak van ernstige overweging." Maar er is veel veranderd, want nu gaat het niet meer over de opleiding als zodanig, maar over de kwestie van een eigen Seminarium. Men zou er even stil van kunnen worden. De arbeid in onze Heer is niet ijdel gebleken. Toch wilde de eerste poging tot oprichting van een eigen opleidingscentrum niet recht slagen. Men zal zich herinneren, dat de Algemene Vergadering van 1946 te Stadskanaal daartoe besloot. Merkwaardig snel kwam daarna de opening op 25 sept. 1946 in het pand Maliesingel 30 te Utrecht. De leidende broeders meenden, dat er „terstond iets moest gebeuren", vanwege het nijpend tekort aan voorgangers. Maliesingel 30 is echter, ondanks de feestelijke inwijding en de geloofsmoed, die daaruit sprak, niet tot ontplooiïng gekomen. Wel hebben de studenten, naast de colleges aan de Universiteit, een aantal lessen ontvangen van voorgangers-docenten, waarvoor zij in die dagen zeer dankbaar waren. Deze lessen gaven

de zeer te waarderen aanvulling van onze mannen op wat de Universiteit bood. Allengs keerde men echter, door de omstandigheden gedrongen, tot het vroegere systeem van distribuering der studenten over de buitenlandse Seminaria terug. De Commissie voor de Opleiding kreeg echter de opdracht, om te blijven uitzien naar verwezenlijking van het plan van een eigen Seminarium. Er bestond voorlopig maar weinig kans, om tot verwerkelijking te komen, zodat de hoop op een eigen opleiding nog slechts flikkerde in de harten van degenen, die er zich mee belast wisten. Toch kwam er na een aantal jaren meer licht. In de laatste tijd is er zelfs zeer verblijdende activiteit op dit terrein. Een studiecommissie doet grondig onderzoek, werkt een plan uit en straks zal wellicht opnieuw een grote beslissing vallen. Vooraf zal echter nog wel het besef moeten groeien en levendig worden, dat een eigen Seminarium, zo mogelijk een eigen geestelijk centrum voor het gehele werk van Unie en Jeugdbeweging, een krachtige stimulans voor de opbloei daarvan zou zijn.

Op de drempel van de toekomst

Het is ons mensen niet gegeven ver in de toekomst te kijken; toch moeten wij leven met het oog op de toekomst gericht. Regeren is vooruitzien. Wanneer we dit doen, mogen we aannemen, dat elk jaar ongeveer twee nieuwe studenten voor ons werk nodig zijn. Misschien zou daarbij af en toe een jaar overgesprongen kunnen worden. Een eigen Seminarium zou dus 6—8 studenten tellen, wanneer we de studie op vier jaren houden. Verder zijn er twee belangrijke factoren ten gunste in vergelijking tot een aantal jaren geleden: We kunnen nu op docenten, die wetenschappelijk voor hun taak berekend zijn, bouwen en mogen ons verzekerd weten van krachtdadige steun van onze Amerikaanse broeders, als het ook bij ons menens gaat worden en we voor het offer niet terugschrikken.
Als het inzake eigen Seminarium kán, zal het ook móeten. We zijn er trots op, dat het Baptisme hier te lande „plant van eigen bodem" is. Juist dat woordje „eigen" roept een hele wereld voor ons op. Daarom moet het in de opleiding toch ook gaan om het eigen karakter van ons werk. Zeker, het buitenland werkt verruimend en de zegen daarvan zullen we ons ook niet helemaal moeten laten ontnemen. Maar onze opleiding moet — als dat kan — aangepast worden aan en ingesteld op het werk hier in de lage landen aan de Noordzee. Aan al die Seminaria, waarvan we overigens met lof gewaagden, is niet één docent, die de Nederlandse taal beheerst en die zich op de hoogte zou kunnen stellen van het Nederlandse Baptisme en onze vaderlandse theologie. En dat is en blijft een groot gemis. Vandaar ook dat bijna alle landen, waar het Baptisme gekend wordt, beschikken over een eigen opleiding tot predikant. We moeten daarom ook in deze moedig over de drempel kunnen treden — een nieuwe toekomst tegemoet. Kan het geloof wel teveel verwachten?
De huidige Commissie voor de Opleiding bestaat uit drie leden: Ds Jac. de Jong van Emmer Erfscheidenveen, voorzitter; Ds G. Vegter van Groningen, sekretaris en Ds H. Jut van Nieuwe Pekela, lid. Krachtens een besluit van de Alg. Vergadering in 1955 zal de Opleidingscommissie met twee leden, die geen predikant zijn, uitgebreid worden (in 1956).
In opleiding zijn momenteel: Nintke Bandstra, aan het Baptist Theological Seminary te Chicago, U.S.A.; Philip Lindeman, aan het Predigerseminar te Hamburg; Joop Bouritius, Jan ter Braak (Zending), Jan van der Veen en Theo van der Laan aan het Baptist Theological Seminary te Rüschlikon/Zürich.

G. VEGTER.

DE

Evangelisatie-arbeid der Unie

Betekenisvolle samenwerking

In 1932 besloot de Algemene Vergadering op voorstel van Stadskanaal een Commissie voor de Inwendige Zending te benoemen, later genoemd de Commissie voor Binnenlandse Zending, nog weer later de Evangelisatie Commissie der Unie (ECU). De taak van deze Commissie was drieërlei: het zoeken van mogelijkheden, om de evangelisatie krachtig ter hand te nemen; het geven van advies bij aanvragen om steun uit Gemeenten en posten; het rapporteren van àl de arbeid, die met Unie-steun wordt verricht.
Deze Commissie heeft sindsdien belangrijk werk gedaan. Van de 50 nu aangesloten Gemeenten ontvingen niet minder dan 38 hulp in de vorm van een werker, steun in geld of advies in bepaalde problemen. Van de 42 nu werkzame Voorgangers hebben 19 in dienst van de ECU gestaan op de een of andere wijze. Al dit werk geschiedde in nauwe samenwerking met de andere Unie-instanties, waarmee een uitstekende verhouding bestaat. Deze arbeid kon verricht worden dank zij de warme steun van Gemeenten en particulieren, maar ook dank zij de hulp van de Ned. Bapt. Vrouwen Beweging „Zusterhulp" en de Ned. Bapt. Jeugd Beweging met haar „Spek-de-Bus!-actie".
Met vreugde vervult de ECU dan ook de taak, zoals deze bij de laatste reorganisatie in de werkorde der ECU is omschreven: „de bevordering van de evangelisatie-arbeid in de **ruimste** zin van het woord; het subsidiëren van financieelzwakke Gemeenten en van posten met evangelistisch perspectief.
Via de ECU houden we de pioniersgeest levendig onder ons. De ECU zoekt de randen van onze Unie af naar nieuwe uitvalspoorten, waardoor de zegen van het Evangelie kan uitstromen, om meerdere zondaren in aanraking met de Heiland te brengen. Door zo samen te werken en de krachten te bundelen wordt onze Unie-gemeenschap tot uitdrukking gebracht en vervullen we beter de taak, die we als gezamenlijke Gemeenten hebben.

Personalia

De leden van de ECU werden eerst rechtstreeks door de Algemene Vergadering gekozen, maar sinds 1935 door de Unie-Commissie. Bij de laatste reorganisatie in 1953 benoemde de Algemene Vergadering de leden weer. De ECU bestaat uit de broeders D. Olijslager, Voorzitter, Ds J. Broertjes, Sekretaris, Ds. J. Bosma, Lid.
Met dankbaarheid wordt hier het werk in herinnering gebracht van de eerste leden der ECU: Ds J. W. Weenink, wijlen Ds J. Hekhuis en Ds F. E. Huizinga en van de andere broeders, die er later zitting in hadden: Ds G. W. Tijman en wijlen Ds L. de Haan.
In 1956 zal de ECU worden uitgebreid tot vijf leden.

Subsidiëring

Het subsidiëren van Gemeenten en posten was in het prille begin één van de voornaamste werkzaamheden. De aanvragen werden zorgvuldig onderzocht en, van advies voorzien, doorgezonden aan de Unie-Commissie en de Algemene Vergadering.

Nog weer later kwam dit onderdeel wat op de achtergrond. Men begon al spoedig eigen werkers in dienst te nemen, die aan Gemeenten of posten tegen een bepaalde vergoeding werden afgestaan. Gewestelijke Bonden hielpen daar dikwijls bij en stelden zich garant voor een zeker bedrag van het salaris.

De laatste jaren is het subsidiëren weer belangrijker geworden. Gebleken is, dat de zelfstandigheid der Gemeenten meer gebaat is met subsidie dan met een „toegewezen" werker, zodat de eigen verantwoordelijkheid beter tot uitdrukking komt. Er is toch wel alle gelegenheid tot openhartig en broederlijk contact rondom de problemen van het werk.

Elk jaar zenden de betrokken Gemeenten en posten hun financiële verslagen en begrotingen in. De ECU geeft er nauwkeurig acht op, dat ook door de leden dezer Gemeenten goed geofferd wordt en berekent dan een voorzichtig gemiddelde opbrengst per lid per jaar. In 1950 was deze ongeveer *f* 40, thans echter al *f* 65 of hoger.

Het aanwerven van werkers

Al op de eerste vergadering van de — toenmalige — CIZ op 19 dec. 1932 te Groningen werd de behoefte gevoeld aan eigen werkers voor de pioniersgemeenten. De CIZ besloot de Unie-Commissie voor te stellen afkomende studenten beneden de leeftijd van 25 jaar één jaar onder toezicht te laten werken. Van dit voorstel is echter vrijwel nooit gebruik gemaakt.

Wat later heeft er in de Veenkoloniale Bond een evangelist-huisbezoeker gewerkt en op voorstel van deze Bond werd besloten meerdere broeders aan te stellen. In het najaar van 1934 kwamen zo de broeders K. Brongers, G. W. Tijman en W. Wolters in dienst voor een halfjaar. Zij moesten met de Bijbel-tas „de boer" op en ook vacante Gemeenten dienen. Deze functie bleef vele jaren bestaan en verscheidene van onze Voorgangers hebben hier hun eerste geestelijke werkkring gehad. Want na zo hun ijver en gaven getoond te hebben, werden ze meestal door de Unie aanvaard als Unie-kwekeling ter opleiding tot Predikant. Broeders, die geen opleiding konden ontvangen en toch goede gaven bezaten, werden op de duur langer in dienst genomen en kregen tenslotte een aanstelling als Evangelist. De eerste was wijlen br. W. Wolters, later ook de broeders K. Baptist, J. A. Scholte, W. Veenstra. De beide laatste broeders zijn dank zij hun rijke ervaring en zelfstudie inmiddels Predikant geworden, terwijl Br. Baptist in 1948 naar Canada vertrok.

Nog weer later kreeg de ECU aanmeldingen van broeders, één in geloof met ons, maar nog niet of nog maar net lid in onze Gemeenten. Eerst als tijdelijk Evangelist, later in vaste dienst, vervulden ze hun taak als plaatselijk Voorganger. De eerste was br. S. Slort, die later naar Amerika vertrok.

Door het hoger worden van de eisen der Gemeenten werd de ECU genoodzaakt broeders aan te trekken, die een volledige opleiding genoten hadden. Daarom vond de ECU in 1950 vrijmoedigheid Predikanten te beroepen voor een bepaalde plaats of streek. In de broeders H. Th. Plevier en C. van Wier kregen we onze eerste evangelisatie-predikanten met speciale opdracht.

Gezien de al eerder genoemde drang, om de gesteunde Gemeenten meer de eigen verantwoordelijkheid te laten gevoelen, neemt de ECU thans echter geen

werkers meer in dienst. Ofschoon voor het pionierswerk de beste krachten ingezet moeten worden, is het beroepen van hen een taak van de Gemeenten zelf, ofschoon de ECU in het overleg betrokken wordt.

Financiën

In het begin werden de subsidies blijkbaar uit de Unie-kas betaald. De eerste begroting over 1933 vermelde een bedrag van *f* 2280 voor tien Gemeenten. De laatste begroting over 1955 wees een bedrag aan van *f* 16.700 voor twintig plaatsen.
De eerste drie colporteur-huisbezoekers verdienden gedurende de wintermaanden *f* 60 per maand elk en kostten dus *f* 1080. Dit bedrag dacht men als volgt bijeen te krijgen: *f* 300 uit de Unie-kas, *f* 400 uit de opbrengst van het Kerstnummer (!), *f* 300 van „Zusterhulp" en *f* 100 van de Veenkoloniale Bond. In werkelijkheid kwam het veel gunstiger uit, omdat de Gemeenten, waar deze broeders werkten, nogal best over de brug kwamen.
Zo is het dikwijls gegaan: men begrootte, wáágde.... maar het resultaat viel bóven verwachting uit. Het werk van de ECU is dus wel bij uitstek: **geloofswerk.**
Thans moet ons evangelisatie-werk dan ook geheel van dit geloof en van de liefde leven. Er kan niet meer op de Unie-kas gerekend worden. We hebben echter in vertrouwen op de Heer deze weg gekozen en zien met verwachting de toekomst tegemoet, waarin Hij ons zeker bóven onze berekeningen en begrotingen uit zal zegenen.

Bijzondere arbeid

Een nieuw en groots pioniersterrein is dat der **Zuidhollandse eilanden** — het gebied, dat in januari 1953 zo getroffen werd door de overstroming. Een groot fonds is uit het buitenland bijeengekomen, waaruit de **actie** bekostigd wordt, terwijl onze Gemeenten zelf een groot deel van het salaris van de daartoe door Pernis beroepen Voorganger, thans Ds H. Sikkema, betalen. Ook de Gemeenten van Rotterdam hebben elk een rayon in dit gebied voor hun verantwoordelijkheid genomen. Met een geluidswagen — eigendom van de ECU — worden steden en dorpen bewerkt en op diverse manieren komen contacten tot stand. Door **Studenten-acties** worden telken jare Gemeenten en posten extra gestimuleerd. In de zomervacanties reserveren de studenten een week, om op deze wijze Gods Boodschap te helpen uitdragen. In 1947 werd de eerste actie in Alkmaar gehouden door de Broederschap van Studenten.
Een **Studie-Commissie** is in 1955 door de ECU benoemd ter bestudering van de vragen rondom de Evangelisatie en om het ingestelde sekretariaat voor gemeentelijke evangelisatie te beheren. Contact in dit opzicht bestaat er ook met andere Kerken door middel van het IKOBE (Interkerkelijk Orgaan voor Beraad over Evangelisatie-vragen).
Over allerlei **verdere mogelijkheden** moeten we ter wille van de plaatsruimte hier zwijgen. We denken aan de arbeid in de grote steden, aan de „kop" van Noord-Holland, aan het gebied tussen de grote Rivieren, aan het Zuiden, waarvoor de Jubileum-actie nu een fonds vormt. Het duizelt ons soms van de kansen, die zich overal in het land voordoen, om van bestaande Gemeenten uit nieuwe gebieden te bereiken.
De ECU gaat voort met het werk te dienen, om samen met en door de Gemeenten het onvergankelijke Evangelie uit te dragen, dat ons is toevertrouwd door de Heer der Gemeente, de Zaligmaker van zondaren, de Redder der wereld: Jezus Christus.

J. BROERTJES.

DE Buitenlandse Zending

De jonge geschiedenis van het Zendingswerk der Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland kenmerkt zich door **twee perioden.**
In de **eerste** periode stond men min of meer aarzelend tegenover de gedachte van een eigen zending.
Daar was ongetwijfeld oog voor de grote opdracht, doch de bezwaren leken onoverkomelijk.
Hoe moest het eigenlijk? En hoe moest men aan het benodigde geld komen? Ontvingen in deze periode niet bepaalde broeders een opleiding voor zendeling? In deze dagen was zendelinge G. Reiling onze enige kracht in Belgisch Congo. Haar positie zouden we kort kunnen samenvatten in het volgende: Zij stond in dienst van de Engelse B.M.S., terwijl een deel van haar salaris gedragen werd door de Unie. Door het zenden van een Kerstkist lieten de Gemeenten weten, dat men haar in Yakusu niet vergat. We zouden deze periode kunnen schetsen als de periode van de goede wil, doch waarin men zich onmachtig voelde, om de zendingsgedachte fors uit te bouwen. Bovenstaande typering kenmerkte de stemming in onze gelederen vóór en tot de laatste Wereldoorlog.
De **tweede** periode begon met het jaar 1945. Toen werd er een speciale Commissie in het leven geroepen, die de zendingsgedachte in ons midden tot een levende werkelijkheid moest trachten te maken. Een driemanschap, bestaande uit de broeders Ds L. de Haan, Voorzitter, Ds H. Doornkamp, Sekretaris en W. Modderman, Administrateur, vormde deze commissie.
Uit de notulen van de vergadering in september 1945 te Sneek bleek, dat de nieuwe Commissie de zaken stevig aanpakte en visie had. Langs de toen aangegeven lijnen heeft de zendingscommissie steeds gewerkt.
Een woord van warme en dankbare hulde past ons hier uit te spreken jegens de helaas plotseling gestorven eerste Voorzitter der U.Z.C. wijlen Ds L. de Haan. De zending had zijn hart. Door het vertrek van Ds Doornkamp naar Engeland werd diens plaats ingenomen door schrijver dezes. De Administrateur en de Secretaris der U.Z.C. zijn de leden, die het langst zitting hebben gehad in de Zendingscommissie en die heel de ontwikkeling van nabij hebben meegemaakt. Als Voorzitter werd Ds De Haan opgevolgd door Ds F. E. Huizinga. Ook hij stimuleerde energiek de zendingsgedachte, doch meende door drukke werkzaamheden als Voorzitter te moeten bedanken. Intussen werd de U.Z.C. uitgebreid tot vijf leden, waaronder twee zusters. Deze Commissie is tot dusver de enige Commissie in de Unie geweest, waarin zusters gelijkwaardig aan de mannelijke leden haar bijdragen geleverd hebben.
De eerste jaren van haar bestaan kon de U.Z.C. voorlopig niet anders doen dan propaganda maken. Zij deed dat door artikelen in ons weekblad, filmacties, tournees van verschillende buitenlandse zendelingen en spreekbeurten van oud-zendelinge G. Reiling. Voorts door het leggen van contacten met de B.M.S. te Londen en een brede oriëntatie. En vooral niet te vergeten door het vormen van een Zendingskas.
Hoe juist dit beleid was, werd bewezen door de uitzending van de zusters Fenny Vorsteveld en Gerda Brongers in 1954. De U.Z.C. beschikte over de financiën, om deze uitzending tot een feit te maken. Genoemde zusters waren de eersten van de zovele zendingskwekelingen, die doorzetten en hun studie met hun uitzending bekroonden.
Daarmee nam Baptistisch Nederland een bescheiden, doch eervolle plaats in

F. Vorsteveld

G. Reiling

G. Brongers

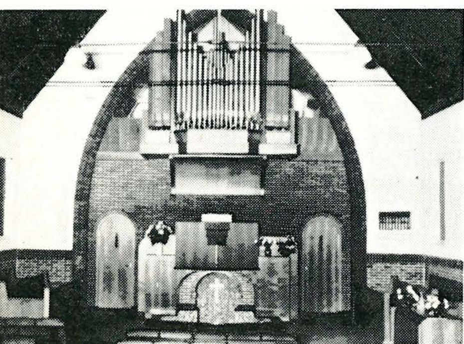
naast de vele buitenlandse Geloofsgenoten, die reeds actief zending dreven. Niet genoeg kunnen we er de nadruk op leggen, dat onze zending **zelfstandig** en dus onafhankelijk van anderen is. Zij werkt samen met de B.M.S. te Londen, doch met behoud van eigen zelfstandigheid.
Bij het vijf en zeventig jarig bestaan der Unie mag het feit zeker niet onopgemerkt blijven, dat de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland zending drijft in Belgisch Congo en in Suriname (Paramaribo).
De zendingsgedachte begint hoe langer hoe meer te leven in onze gelederen. Voor de toekomst hoopt de U.Z.C. het aantal zendelingen belangrijk uit te kunnen breiden. Het ideaal van een eigen Zendingstaf in Belgisch Congo is zeer zeker te bereiken. Een Zendingsstaf veronderstelt een **eigen terrein.** Een eigen terrein? Wordt er niet te hoog gemikt? Deze vraag mag hier gesteld worden. Neen, hier wordt niet te hoog gemikt, indien we letten op wat de Noorse en Deense geloofsgenoten in dit opzicht bereikt hebben. Het ledental der Noorse en Deense Unie komt vrijwel met dat der onze overeen.
De U.Z.C. is er van overtuigd, dat juist een eigen zendingsveld onze mensen onweerstaanbaar zal aanspreken en blijvend zal boeien.
De B.M.S. is bereid, om één van haar terreinen aan de Hollandse Baptisten af te staan. Deze toezegging gaf zij ons al in 1947.
Tot zover de schets uit de nog jonge geschiedenis der U.Z.C. Daar is nog veel werk te verzetten. We zijn op weg en vele problemen vragen nog een oplossing. Deze problematiek was er in het verleden en is er nu nog.
Enkele reeds opgeloste vragen noem ik U hier: de uitzet van de zusters Vorsteveld en Brongers, de sociale voorzieningen, het salaris, haar pensioen en haar plaatsing op het arbeidsveld en zovele andere dingen meer. Aan heel wat moest er gedacht worden. De praktijk is een harde leermeester. Voorzichtig tastend werd een weg gezocht en gevonden. De uitzending van de eerste zusters heeft de Zendingscommissie heel wat geleerd.
Werk, nog heel veel werk zal straks de U.Z.C. in haar nieuwe samenstelling wachten. Mogen we U enkele van de wachtende problemen noemen?
De organisatorische opbouw van het eigen zendingsveld; de levensmiddelenvoorziening van onze mensen op dat terrein, het huisvestingsvraagstuk en daarmede nauw verbonden school- en kerkbouw; de kwestie van de erkenning door de Congolese Staat; de samenwerking met andere Zendingsgenootschappen in Belgisch Congo; het rechtstreeks overmaken van de financiën. We sommen hier de voornaamste op. Onderschat deze vraagstukken niet. Zo simpel is zendingdrijven niet, als wel eens gedacht wordt.
De Zendingscommissie heeft verder voortdurend te denken aan het thuisfront. Het thuisfront, dat zijn **wij tezamen.** Verslapt de toewijding van het thuisfront, dan wordt de toestand bedenkelijk voor het zendingsfront.
Hoe het ook zij: alle moeilijkheden zijn er om overwonnen te worden. De nog tere plant der Hollandse Baptisten-Zending zal gewis, dank zij de genade van God, uitgroeien tot een levensvatbare boom. Hier geldt ten volle: „Nooit kan het geloof te veel verwachten." Wie het waagt met God in Jezus Christus, zal zeker niet beschaamd uitkomen. Geloofd zij God!

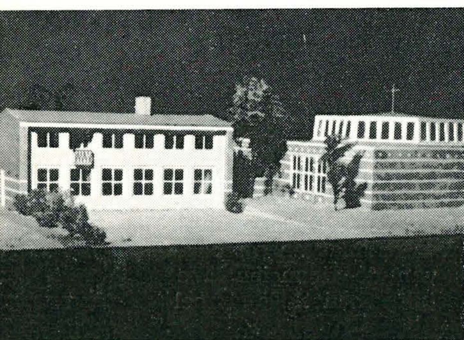
H. D. HOOGHWINKEL.

BAPTISTENKERK TE EMMEN

NIEUW INTERIEUR,
VAN DE VERBOUWDE KERK TE HENGELO

MAQUETTE
VAN DE NIEUWE KERK TE ARNHEM

DR J. E. FEISSERKAPEL TE ROTTERDAM-C.

ONZE *Kerkgebouwen*

DE ONTWIKKELING DER KERKBOUW

In het gedenkschrift, uitgegeven bij het 50-jarig bestaan van de Unie in 1930, zoekt U tevergeefs naar een artikel over onze kerkgebouwen. Was er vroeger zo 'n geringe belangstelling voor de gebouwen, waarin onze Gemeenten vergaderden? Is dat misschien ook een der oorzaken, dat in vele gevallen slechts van een vergaderruimte gesproken kan worden? Of zou hier soms de angst voor al, wat „kerk" was, onze voorvaderen parten hebben gespeeld? Dat in dit gedenkboekje wel aandacht aan deze materie wordt geschonken, komt door de oprichting en de arbeid van de Uniebouwstichting. Uit het bestaan van deze stichting in ons Unie-leven blijkt, hoe thans aan de kerkbouw in onze Gemeenten meer aandacht wordt geschonken.

Verhouding statistiek en kerkbouw

Een vergelijking van het aantal Gemeenten en hun leden met het aantal kerkgebouwen loont de moeite. In 1930 waren er 30 Gemeenten met totaal 3692 leden bij de Unie aangesloten. Van deze 30 Gemeenten hadden 26 een eigen gebouw. In 1940 was de verhouding: 36 Gemeenten met 5231 leden, waarvan 31 Gemeenten een eigen gebouw hadden. En de statistiek van 1955 geeft het volgende beeld: 51 Gemeenten met 6934 leden en 46 eigen gebouwen. Men zou naar aanleiding van deze cijfers een toenemende achterstand van 3 tot 6 moeten vaststellen. Deze conclusie zou echter volkomen onjuist zijn. Dit wel om de volgende redenen:

1e. Ondanks de toename met bijna eenderde deel van het aantal Gemeenten in de laatste 15 jaar, werd de achterstand slechts met één vergroot. Terwijl er maar 10 bouwjaren waren.

2e. Hoewel de bouwkosten ontzettend zijn gestegen, hebben bijna al de jonge Gemeenten reeds een eigen gebouw. Hierdoor wordt de ontwikkeling van dit jonge werk in de komende jaren sterk bevorderd.

3e. In de 10 bouwjaren van 1946—1955 zijn ook verschillende bestaande gebouwen uitgebreid en verbeterd.

Een overzicht van de verschillende perioden geeft een duidelijk beeld van de groei en de ontwikkeling van de kerkbouw in onze Gemeenten.

In de jaren 1930—1940 werden 8 nieuwe kerken gebouwd: Almelo, Heerenveen, Hoogezand, Leeuwarden, Noordbergum, Siddeburen en Zandbulten (in alfabetische volgorde genoemd). Dan nam Amsterdam het kerkschip nog erbij in gebruik, terwijl Eindhoven de houten noodkerk bouwde. De Gemeenten Emmererfscheidenveen en Muntendam bouwden een pastorie en Hengelo (Ov.) een jeugdzaal. Verdere gegevens over eventuele verbouwing of verbetering ontbreken ons.

In de jaren 1946—1955 werden 10 nieuwe kerken of kerkgebouwtjes gebouwd of zijn in aanbouw en reeds gedeeltelijk voltooid: Arnhem (met pastorie en kosterswoning), Borne, Daarlerveen, Delfzijl (met pastorie), Eindhoven, Emmen, Musselkanaal, Rotterdam-Centrum, Rotterdam-Zuid, Treebeek en Westerhaar. Dan werd gedurende deze jaren in 6 plaatsen een kerk of een gebouw aangekocht: Alkmaar, Drachten, Haarlem, Utrecht, Sneek en Zwolle. In Coevorden en Steenwijk kon men reeds een voorlopige koop aangaan. Naast deze nieuwbouw en aankoop hebben verscheidene Gemeenten diverse verbouwingen uitgevoerd. Wij noemen hier slechts enkele: Amsterdam, Apeldoorn, Emmererfscheidenveen, Hengelo, Noordbergum (pastorie), Muntendam, Siddeburen, Staveren, Winschoten, Stadskanaal (pastorie).

In deze na-oorlogse tijd werd in de Gemeenten van onze Unie-gemeenschap ruim *f* 1.200.000,— besteed voor nieuwbouw, aankoop en verbouwing van onze kerken. Indien dit bedrag geheel eigen kapitaal was, zou dit een gemiddelde bijdrage betekenen van bijna *f* 200,— per lid over deze 10 jaren, of *f* 20,— per lid per jaar. Had dit niet gekund? Er zou een enorm kapitaal aan rente gespaard kunnen worden.

Naar aanleiding van bovengenoemde cijfers mogen wij de volgende conclusies trekken:

1e. de kerkbouw kon gelijke tred houden met de groei van onze Gemeenten.

2e. Bij de toenemende invloed van onze gemeenschap op het kerkelijk en openbaar leven door de grotere bekendheid van onze Gemeenten beantwoordt ons gebouwen-park nu ook meer aan de eisen, welke door deze gewijzigde situatie aan onze gemeenschap gesteld worden.

3e. Er heerst een sterk progressieve houding in ons bouwprogramma, welke geheel correspondeert met de vooruitstrevende arbeid van de Evangelisatie Commissie der Unie. Er is een elkaar op de voet volgen bij de aanpak en de opbouw van nieuwe pioniersposten en nieuwe Gemeenten.

Dit laatste te mogen opmerken, stemt tot diepe vreugde en dankbaarheid. Voor deze houding is immers maar één verklaring mogelijk: het rotsvaste geloof in de eigen roeping en opdracht, die de Heer ons als gemeenschap schonk.

Voor het pionierswerk zijn wij hiervan zonder meer overtuigd. Doch ook voor de bouw van onze kerken kan dit zonder enige restrictie gezegd worden. Dit blijkt volkomen uit de oorzaak, welke leidde tot de stichting van een Uniebouwstichting.

Op de agenda van de Algemene Vergadering 1943 stond een voorstel van de Gemeente te Rotterdam-Z. om „de Unie-Commissie te verzoeken een Unie-Bouw-Commissie te benoemen, welker werkzaamheden zullen zijn: de bevordering van de kerkbouw voor haar Gemeenten in Nederland door inzameling van gelden en het geven van advies bij de bouw." Hoewel het prae-advies van de Unie-Commissie luidde: „de Commissie der Unie ziet het nut ervan niet in", zag Rotterdam-Z. haar wens toch vervuld en haar voorstel aanvaard.

Op de vergadering der Unie-Commissie in oktober 1943, werd deze Commissie samengesteld. Ze trok onvervaard aan het werk, zodat zelfs op de Unie-Commissie-vergadering van 5 april 1944 de hoofdschotel der agenda bestond uit een rapport en voorstel van de Bouwcommissie.

Op 12 april werd te Den Haag de stichtingsacte van de nieuwe Unie-Bouwstichting getekend. Het oprichtings- en eerste bestuur bestond uit de broeders Ds J. W. Weenink, voorzitter; E. de Haan, sekretaris; Jac. Boiten, penningmeester en Mr. P. J. Paets tot Gansoyen, juridisch adviseur.

De Unie-Commissie plaatste op de agenda van de Algemene Vergadering 1944 het voorstel, om het in het leven roepen van deze Stichting te bekrachtigen en het saldo van het Australisch leenfonds in de kas van deze Stichting te storten. Door de omstandigheden van dit oorlogsjaar kon deze vergadering niet doorgaan, maar op de Algemene Vergadering 1945 werd dit voorstel alsnog aangenomen.

In art 3 der Stichtingsacte wordt het doel als volgt omschreven: „te bevorderen, onder meer door het verstrekken van gelden op nader vast te stellen voorwaarden en het geven van adviezen, dat voor de eredienst in de Gemeenten en/of ten dienste van de arbeid der Unie beschikbaar zijn doelmatige kerkgebouwen en/of vergaderlokalen, huizen en verblijven door deze te verkrijgen, te doen bouwen of bestaande gebouwen te doen verbouwen."

Uit deze doelstelling wordt duidelijk, dat niet de vrees voor na-oorlogse schaarste en duurte tot de oprichting van de UBS heeft geleid. De oorzaak is gelegen in het pionierswerk van de Unie.

Door de arbeid van de Evangelist en de colporteur-huisbezoeker ontstonden vele mogelijkheden voor nieuwe contacten, waar later pioniersposten en tenslotte nieuwe Gemeenten zijn ontstaan. Zou deze arbeid een blijvend karakter krijgen, dan was een goed gebouw onontbeerlijk. Te meer nog, daar het verenigingsleven, van zo grote waarde voor de relaties met de gezinnen, zich anders moeilijk kon ontwikkelen.

De bouw van zo 'n vergaderlokaal, kapel of kerk, zou ver uitgaan boven de draagkracht van een pionierspost of jonge Gemeente. Om dit te kunnen financieren bleef er maar één mogelijkheid: zoals we samen als Unie-gemeenschap ergens pionieren, zo zorgen we samen als Unie-gemeenschap ook voor een gebouw. Deze hele gedachte wordt gedragen door de besliste overtuiging, dat de Heer nieuwe Gemeenten in het leven roept door ons getuigenis en deze Gemeenten als krachtige levenscellen in de samenleving van onze tijd weer vruchtbaar doet zijn.

Hoe juist deze visie is, blijkt wel uit de werkzaamheden van de UBS. Op de reeds genoemde lijst staan 9 pioniersposten of jonge Gemeenten, welke dank zij de medewerking van de UBS een eigen vergaderruimte ontvingen.

Een aparte moeilijkheid vormden onze Gemeenten in de grote steden van ons land. De bouwproblemen en -kosten zijn ter plaatse zo groot, dat kerkbouw voor deze Gemeenten praktisch niet uitvoerbaar is. Nog meer dan op het platteland zijn voor de grote stad vertrouwenwekkende en doelmatige kerkgebouwen nodig. Door nieuwbouw en door aankoop konden de meeste Gemeenten in de grote steden van het westen, het midden en het zuiden des lands een eigen kerk of kapel betrekken. Hierdoor werd de positie van deze Gemeenten zeer versterkt en ontving het gehele Gemeente-werk een totaal ander aanzien.

Het totale aandeel van de Unie-bouwstichting in het sedert 1946 uitgevoerde bouwprogramma is op ¾ te stellen.

Dit aandeel bestond uit:

1e advies geven bij eventuele bouw of aankoop en bij de financiering van het project.

2e het aantrekken van buitenlands geld als gift voor het nieuwe gebouw. Zo werd na het Bapt. Wereldcongres te Kopenhagen 1947 uit Amerika een totaal bedrag van *f* 200.000,— ontvangen, als bijdrage van de American Baptist Foreign Mission Society van de Amerikaanse (Noordelijke) Conventie en van de Foreign Mission Board van de Zuidelijke Baptisten Conventie. Deze Amerikaanse bijdrage is een „gift-hypotheek". D.w.z., zolang de Gemeente, die dollar-hulp ontvangen heeft, aangesloten is bij de Unie en met haar in een goede verstandhouding staat, is deze bijdrage een gift. Er behoeft dan ook geen rente of aflossing betaald te worden. Maar zodra deze Gemeente zich uit de Unie-gemeenschap terugtrekt, dan wordt deze bijdrage een hypotheek, verschuldigd aan de Unie (Unie-bouwstichting). In dit geval moet er rente en aflossing van de dollar-hulp betaald worden. In een schrijven van 25 oktober 1955 zijn deze voorwaarden weer genoemd, als gevolg van teleurstellende ervaringen bij hulpverlening in het buitenland.

3e het verstrekken en het bemiddelen ter verkrijging van hypotheekgelden.

4e het betalen van de rente en aflossing van een deel der hypotheek uit de opbrengst van het 10 ct. fonds. Dit fonds, waarin particulieren en Gemeenten vrijwillig bijdragen, helpt de lasten in die mate verlichten, dat het plaatselijk werk zich ongeremd verder kan ontplooien. Van hoe grote betekenis dit fonds is, wordt duidelijk uit het feit, dat het al of niet bouwen soms afhankelijk is van de bijdrage uit dit fonds.

Nog is er een achterstand, nog werken lang niet alle Gemeenten mee in het 10 ct. fonds. Maar dit is wel duidelijk: indien deze samenwerking blijft groeien en toenemen, dan zal elk bouw-project in onze Unie-gemeenschap uitvoerbaar zijn.

G. BRONGERS.

Zr. A. DANIËLS
Besturend zuster „Tabitha"

DIACONESSENHUIS „Tabitha"

Het begon bij en in „Zusterhulp".
Door de wens van enkele zusters, om haar Heer te dienen in de Gemeente door middel van verpleging van zieken en hulpbehoevenden, zocht „Centraal Zusterhulp" reeds in 1936—'37 naar mogelijkheden, om deze wens een praktisch uitvoerbare vorm te geven.
Het plan, om alhier tot een Baptistisch Diaconessenwerk te komen, begon zich te ontwikkelen nadat men op de Unievergadering van 1937 Dr Neuschäfer, de voorzitter van het Diaconessenwerk in Duitsland, had ontmoet. De stichting van het Nederlandse Baptisten Diaconessenwerk werd een feit door de acte van 30 mei 1938 en het werk nam een aanvang, nadat op de 31ste mei van dat jaar een pand aan de Badhuisweg te Scheveningen officieel in gebruik was genomen.
De leiding berustte eerst bij Zr. Christine Kück, die door het Diaconessenhuis van onze Duitse geloofsgenoten te Hamburg belangeloos werd afgestaan, om met haar grote kennis van zaken het werk te organiseren en op te bouwen. Zij werd bijgestaan door enkele meisjes, die vol liefde en toewijding waren, doch ongeschoold inzake verpleging.
Het begin was moeilijk. Inplaats van patiënten moesten pensiongasten worden opgenomen, om zodoende de nodige middelen te verkrijgen, om het Huis voor verpleging te kunnen inrichten. Intussen ontvingen de meisjes zowel in- als buitenshuis de opleiding voor hun toekomstige taak.
Maar de moeilijkheden werden nog groter, toen de oorlogsomstandigheden hun schaduwen over ons vaderland legden en Zr. Christine in het begin van 1943 naar Duitsland werd teruggeroepen en op last van de bezetter het Huis moest worden ontruimd.
Dit laatste was de aanleiding tot het betrekken van het pand aan de Schouwweg te Wassenaar in november 1943; het bleef tot november 1953 ons adres.
Na het vertrek van Zr. Christine werd de leiding van het werk aan Zr. A. Daniels toevertrouwd.

In 1946, toen verschillende zusters intussen het diploma Ziekenverpleging hadden behaald, werd het mogelijk de doelstelling van Tabitha in praktijk te brengen en werd geleidelijk overgeschakeld op het verplegen van chronische en herstellende patiënten, waarvoor 17 bedden beschikbaar waren.
Op 21 december 1948 werd het Diaconessenwerk opgenomen in de Unie als een tak van arbeid van de samenwerking der Baptisten Gemeenten in ons vaderland, zulks nadat onder de leiding van een toegewijd bestuur, onder vaak zeer moeilijke omstandigheden, het begin was bereikt van de doelstelling, in de stichtingsacte aldus omschreven: „de vrouw te stellen in de dienst van het Evangelie.... maar in het bijzonder door middel van verpleging en van Evangelisatie."
Hoewel te Wassenaar zeer goed werk werd verricht en ons Huis daar bekend

Diaconessenhuis
TABITHA,
Scheveningen

werd en aanzien genoot, was het aldaar slechts tijdelijk onderdak verleend. En alzo werden de pennen, na een 10-jarig verblijf, uit de Wassenaarse grond verwijderd, om nu te Scheveningen en zelfs opnieuw aan de Badhuisweg een eigen tent op te spannen.
Dit veel grotere pand werd gekocht, grondig verbouwd en gerestaureerd en na een plechtige en tevens feestelijke opening op 17 november 1953 officieel in gebruik gesteld. Dus heeft Tabitha nu sedert enkele jaren een eigen huis, waarin op de parterre en 1e verdieping tezamen plaats is voor 34 patiënten; het sousterrain bevat allerlei dienstvertrekken, terwijl op de 2e verdieping de zusters en haar helpsters zijn gehuisvest.
Zo bergt het pand aan de Badhuisweg 99 een gemeenschap van 50 personen; de patiënten zijn voor kortere of langere, ook wel voor zeer lange tijd inwonend. De kern van zusters, de staf zouden we kunnen zeggen, wordt gevormd door de 7 aan het Huis verbonden Diaconessen, welke met haar 8 helpsters, onder de leiding van Zr. A. Daniels dag en nacht tot dienen gereed staat, om leed te verzachten en om naast de veelal zware dagtaak nog woorden van troost en bemoediging te vinden.
Bij de leiding van het Huis draagt de besturende zuster in hoofdzaak de zorg van het geestelijk welzijn van allen, die met haar samenwonen, voorwaar geen lichte taak voor haar. Intussen komt daardoor en door het gezamenlijk zingen der zusters het evangelie tot alle patiënten, hoe verschillend zij hier ook tegenover staan.
Inmiddels koos een der zusters het verre zendingsveld, om haar Heiland te dienen; na jaren van studie en voorbereiding werkt zij nu bij de medische zending in Congo.
Meerdere leden van onze Gemeenten kwamen en komen enige tijd voor verpleging in Tabitha. Om dit mogelijk te maken werd indertijd het suppletiefonds gesticht, hetwelk niet dient, om het Huis te steunen, doch uitsluitend, om de verpleegkosten van juistgenoemde rust- of verplegingbehoevenden aan te vullen. Het fonds wordt gevormd en onderhouden door de verkoop van zegels à *f* 0,25, ook wel Tabitha's bonnenactie genoemd.
Zo tracht ons Diaconessenhuis haar taak en roeping te verstaan en te beleven, getrouw aan het devies: de liefde van Christus te tonen aan hen, die door lichamelijk gebrek en lijden vaak volkomen afhankelijk zijn van hen, die sterk zijn naar lichaam en geest.
Dat onze zusters en haar helpsters zich van God geroepen weten, is haar kracht. De voorbede en de sympathie van geheel onze Unie zullen haar bemoedigen in haar taak.

H. DE RUIJTER—NIEZEN.

HET
geschreven woord

Het geschreven woord heeft in onze Uniegemeenschap steeds tweeërlei functie vervuld. Enerzijds moest het de gemeenschap en de onderlinge band versterken door uitwisseling van ervaringen en de innerlijke opbouw der Gemeenten bevorderen. Anderzijds diende het om de boodschap en de beginselen, die de grondslag der Gemeenten vormden, uit te dragen.
Het weekblad der Unie „De Christen" heeft van de aanvang beide functies in zich verenigd. Het evangelisatieblad „De Zaaier" en de uitgaven van het Depôt en later het Lectuurfonds vervulden alleen de tweede functie.

„De Christen"

Op de Unievergadering van 1881 werd besloten tot uitgave van een maandblad. Het verscheen voor het eerst op 15 januari 1882 onder de naam „De Christen". Redacteuren waren Kloekers en Horn. De redactie omschreef haar doel als volgt:

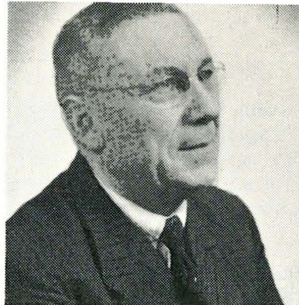
> „Ons hoofddoel zal zijn, om den Christen en het ware Christendom te doen uitkomen, zoals beide ons in de Schriften des Nieuwen Verbonds voorgesteld worden, teneinde tot bekering en christelijk leven, en tot de gemeenschap der heiligen op te wekken en aan te sporen".

Duidelijk dus de tweede functie. Maar

> „Niet minder was het met de uitgave doel der broederen om in „De Christen"' een correspondentieblad voor de Gemeenten en arbeiders in 's Heeren wijngaard ook buiten het vaderland, te hebben. De Gemeenten zouden door middel van haar orgaan voortdurend voeling met elkander houden, tot elkander over haar wedervaren spreken, in één woord den band der gemeenschap sterker en vaster te doen worden...." (N. van Beek in het „Feestnommer van De Christen," 5 juli 1906). De eerste functie van het geschreven woord.

Kloekers werd reeds in 1885 door N. van Beek opgevolgd als redacteur. Horn in 1895 door Van Meerloo en vanaf 1899 wordt de redactie gevormd door Van Beek en Planting. Aanvankelijk een maandblad, werd De Christen in 1884 een tweewekelijks blad en eind 1890 een weekblad.
Uit de inhoud, die het blad in die jaren had, blijkt, dat het in hoofdzaak gericht was op de eigen kring. Gemeentenieuws heeft er nooit in ontbroken. Stichtelijke artikelen en artikelen ter verdieping van het gemeentelijke leven evenmin. Verkeer met andere bladen in den lande was er niet. Wel kwam er een soort kroniek van feiten van de dag in voor, doch de berichten, die De Christen vermeldde, waren doorgaans berichten over buitenlandse opwekkingen. Er werd daarentegen vaak zeer openhartig van mening gewisseld over Uniezaken, doorgaans in de vorm van ingezonden stukken met wederwoord, getuige de bepaald vinnige discussie over een eigen drukkerij in 1904, waarop wij in ander verband nog terugkomen.
Financieel ging het in die periode niet voor de wind. Herhaaldelijk lezen we van tekorten, hoewel de oplage niet slecht was: ruim 600 abonnés op 1200 Baptisten. Dat betekent 1 abonnement op iedere 2 Baptisten. Thans is deze verhouding ongeveer 1 op 4! Tot 1913 bleven Van Beek en Planting redacteuren. Daarop volgde een periode, waarin de redacteuren elkaar snel opvolgden. Eerst in het begin der jaren twintig werd de samenstelling der

Ds J. LOUW

Ds J. W. WEENINK

redactie wat meer stabiel. Toen werden naast Van Beek, die tot zijn dood in '31 redacteur is gebleven, twee mannen in de redactie gekozen, die een lange reeks van jaren hun stempel op het blad hebben gedrukt: J. Louw en J. W. Weenink. Als vierde man trad eerst op K. Reiling en later G. Bouritius. In 1931 nam L. de Haan de plaats van Van Beek in en in 1934 volgde F. E. Huizinga Bouritius op. Deze redactie heeft weer een reeks van jaren De Christen gevuld.

Met de intrede van Louw en Weenink in de redactie veranderde langzamerhand een en ander in de inhoud van het blad. 't Meest in losse, maar toch ook wel in aaneengeklonken schakels zorgde de eerste voor meer theologische diepgang en voor meer voorlichting over en gesprek met kerkelijk Nederland. Zijn theologisch dieplood peilde aanmerkelijk dieper dan dat van zijn voorgangers. De tweede bracht wat meer ruimte in het blikveld der lezers. Hij wist, dat de wereld allereerst de akker van het Godsrijk was. Zijn visies waren breed en dynamisch. K. Reiling en Bouritius zorgden voor een gedegen rubriek voor de Zondagsschoolonderwijzers. Deze rubriek is later op bevel van de Algemene Vergadering stopgezet. De Haan heeft hoofdzakelijk en met vrucht gewerkt als chroniqueur. Zijn „Oog en Oor" tastten de gehele wereld af en beperkten zich niet tot het dusgenaamde geestelijk terrein. Huizinga, tenslotte, was (en is) niet op één typering vast te leggen: boeiend en geestig en met een vaart, die soms oppervlakkigheid deed vermoeden, maar veeleer bewogenheid verborg.

De financiën werden in de jaren dertig opnieuw zorgelijk, zo erg zelfs, dat „De Christen" enige tijd om de 14 dagen moest verschijnen. Talrijk waren in die dagen de voorstellen, die het blad financieel zouden moeten genezen, maar eerst langzamerhand heeft het geldelijk wat meer lucht gekregen. Thans is er financieel geen koude aan de lucht. Het aantal abonnés bedroeg in 1934 nog geen duizend en thans ongeveer 1500.

In october 1942 viel „De Christen" als oorlogsslachtoffer. Een klein mededelingenblaadje onder redactie van Huizinga zorgde voor althans een beetje onderling contact. Reeds in Mei van het bevrijdingsjaar verscheen „De Christen" weer opnieuw.

De redactie heeft in de laatste jaren sterke wijzigingen ondergaan, mede doordat in 1948 de verplichte aftreding voor de redacteuren is ingevoerd. Weenink en De Haan trokken zich terug en hun plaatsen werden achtereenvolgens bezet door H. Bakker, A. A. Hardenberg, C. Brandt, D. Slort, H. van der Werf, J. Reiling en G. Brongers.

Over het algemeen moet wel gezegd worden, dat „De Christen" teveel naar binnen gericht is geweest. Daardoor heeft het blad buiten eigen kring weinig of geen belangstelling getrokken. In de toekomst zal hier wellicht meer aandacht aan besteed moeten worden.

Eén aspect van „De Christen" moet nog genoemd worden: de uitgave van een Kerstnummer en later van een Paasnummer. Deze uitgaven betekenden het eerste grote stuk publiciteitswerk in onze gemeenschap, dat van grote be-

tekenis moet worden geacht. Weenink redigeerde ze en de inhoud combineerde evangelisatie met verbreiding onzer beginselen. De oplage van het Kerstnummer groeide gestaag tot bijna 25.000 exemplaren. Het Paas- of Voorjaarsnummer heeft de 10.000 nooit overschreden. Het verscheen in 1934 voor het laatst.

„De Zaaier"

De geschiedenis van „De Zaaier" is minder gevarieerd. In 1912 verscheen het eerste nummer en Planting was redacteur. Meer dan dertig jaren heeft hij de redactie vervuld en gedurende die periode is er aan De Zaaier weinig veranderd. De inhoud bestond doorgaans uit korte, tot bekering opwekkende verhaaltjes. Reeds in het eerste jaar van verschijnen bedroeg de oplage ongeveer 4000 exemplaren.
Na de laatste oorlog werd het blad naar vorm en inhoud aan de veranderde tijden aangepast. G. Vegter, die in 1945 Planting als redacteur opvolgde, zorgde voor een meer aansprekende inhoud met veel gedachten en weinig verhaal. Hij werd later bijgestaan door Huizinga en sindsdien is de redactie geregeld uitgebreid, zodat er nu vier Zaaierredacteuren zijn. Het is in hun bekwame handen geworden tot een modern uitgevoerd en leesbaar evangelisatieblad, dat het Evangelie van Jezus Christus uitstrooit op vele akkers. De oplage bedraagt ongeveer 14.000 exemplaren.
Sinds 1946 geeft niet meer De Christen maar De Zaaier een speciaal Kerstnummer uit, dat thans een oplage van 42.000 exemplaren heeft bereikt.

Het Lectuurfonds

Het begin van de lectuurvoorziening door middel van het Depôt valt waarschijnlijk vrij spoedig na de oprichting der Unie. De opzet was oorspronkelijk zeer eenvoudig. Men gaf tractaten en brochures uit voor evangelisatie en voor de verbreiding onzer beginselen. De tractaten vonden, mede dank zij de arbeid der Uniecentreizigers wel aftrek maar reeds voor 1900 wordt er in de Uniejaarverslagen geregeld geklaagd over „de geringe koop- en leeslust onzer mensen". Die klacht is tot heden min of meer de herkenningsmelodie van onze lectuurvoorziening geweest. Het aantal uitgaven vermeerderde slechts zeer langzaam en behoudens de tractaten raakte vrijwel geen uitgave ooit uitverkocht. Zo is van het geschriftje van F. B. Meyer „Waarom zou ik mij laten dopen", dat in 1905 verscheen nog steeds een restant aanwezig....
Het heeft niet ontbroken aan plannen om de lectuurvoorziening op hoger plan te brengen. Zo stelde de U.C. in 1932 voor om het Depôt om te zetten in een boekhandel en uitgeverij. Het voorstel zal wel zijn aangenomen, maar aan de uitvoering is het niet toegekomen, evenmin als na de oorlog, toen opnieuw pogingen in deze richting zijn ondernomen. Even weinig succesvol zijn de plannen voor een eigen drukkerij geweest. Het besluit daartoe was reeds in 1899 een „oud besluit"; het werd toen en in 1904 weer opgerakeld, maar steeds zonder resultaat, voor het laatst in 1949. De omzetting van het Depôt in een Lectuurfonds met een redacteur, de uitbreiding van deze eenhoofdige redactie tot een commissie van redactie, al deze maatregelen hebben niets kunnen veranderen aan de „geringe koop- en leeslust onder de mensen".
De lectuurvoorziening is bijgevolg een zaak van weinig perspectief. Toch ook een zaak van belang. Onze tijd vraagt om meer geloofsbezinning in eigen kring en om een sterker en duidelijker theologische getuigenis naar buiten. Op evangelisatiegebied is onze lectuur ook nog wel voor uitbreiding vatbaar. Wellicht staat onder ons nog eens de man op, die alle factoren, die de ontplooiïng van de lectuurvoorziening thans remmen, met forse greep weet te overwinnen.

J. REILING.

DE Unie Radio Commissie

NA DE
TWEEDE WERELDOORLOG

Na de bevrijding kwamen niet alleen de radiotoestellen weer boven de grond, maar de Radioverenigingen, die tijdens de bezetting in het geheim bleven staan, keerden ook terug, o.a. de N.C.R.V.
Als nieuwe organisatie kwam het I.K.O.R. op, dat gegroeid was uit het Interkerkelijk Overleg tijdens de oorlogsjaren.
Uit de beschikbare gegevens blijkt, dat de toen bestaande U.R.C. geworsteld heeft met de vraag, of via het I.K.O.R. onze diensten moesten worden uitgezonden dan wel via het N.C.R.V. De secretaris van de U.R.C. was toen br. E. de Haan te Heerenveen. Deze Commissie zocht contact op 3 october 1946 zowel met het I.K.O.R. als met de N.C.R.V. Op de 2de Kerstdag 1946 verzorgde Ds. C. Brandt nog een dienst voor het I.K.O.R.
Toch had toen mede in overleg met de Unie Commissie de zaak haar beslag al gekregen. De U.C. stelde zich achter de N.C.R.V. De U.R.C. had namelijk deemoedig het hoofd gebogen en aan de U.C. laten weten: „Wij ende weten niet...." (Rapport van de U.R.C. Oct. '46).
Op 3 jan. '47 berichtte de N.C.R.V., dat van de Unie bericht was ontvangen, dat zij zich niet bij het I.K.O.R. had aangesloten.
De werkzaamheden der U.R.C. bepaalden zich tot het verdelen van de spreekbeurten, die door de N.C.R.V. werden toegewezen.
Een klacht over een der uitzendingen was oorzaak, dat meer vastgelegd moest worden, wat betreft het uitnodigen van Broeders voor de microfoon. De U.C. schreef: „dat de U.C. na ruime bespreking uitsprak een selectie wenselijk te achten" (31-1-'52).

De U.R.C. stelde als richtlijn vast, dat gelet moest worden op:

1. een verantwoordelijke, evangelische boodschap voor het hele Nederlandse volk (gelovigen en ongelovigen);
2. een goede radiostem, voordracht en taalbeheersing;
3. het algemeen beschavingspeil van de spreker.

Voorts is er nog sprake geweest van de uitgave van de Radiopreken. Hiermede belast zich de N.C.R.V. niet. Contact werd opgenomen met Ds. Tazelaar. Tenslotte werd besloten, dat iedere voorganger zelf zijn toespraak kon laten stencillen en beschikbaar stellen.
De U.R.C. is vertegenwoordigd in de vergadering der diverse kerkelijke deputaten, die de beschikbare zendtijd verdelen.
Het secretariaat van de U.R.C. berustte in '46 bij Br. E. de Haan, toen was voorzitter Ds A. A. Hardenberg. Laatstgenoemde bedankte en werd opgevolgd door Ds. C. Brandt. In '47 werd secretaris wijlen Ds L. de Haan. In '51 fungeerde Ds Hardenberg als sekretaris, van december '52 af Ds H. Bakker, terwijl ondergetekende sinds 18 maart '53 het sekretariaat beheert. Leden zijn Ds J. de Jong en Ds R. Reiling.

D. SLORT.

DE *geestelijke verzorging* VAN ONZE MILITAIREN

De zorg voor de militairen is een zaak, die de Baptisten na aan het hart ligt. Verreweg de beste en meeste zorg wordt spontaan en niet georganiseerd gegeven door Gemeenten, gezinnen en jeugdgroepen, die het een eer achten, om hart en huis voor de militairen open te zetten.
Voor velen heeft het verkeer met de Gemeente in de garnizoensplaats een onuitwisbaar stempel op hun geestelijke vorming gedrukt, omdat ze daar op een weer andere wijze dan thuis, met de geestelijke waarden werden geconfronteerd.
Het is om deze reden, dat ouders er bij hun zonen in dienst op aandringen, om zo spoedig mogelijk de Gemeente en de plaatselijke afdeling van de N.B.J.B. op te zoeken, de rest komt dan vanzelf. Vooral in de mobilisatietijd heeft deze „methode" voortreffelijk gewerkt. Er waren gezinnen, waar vooral op zon- en feestdagen tot tien en meer geüniformeerde gasten waren opgenomen in de familiekring en de gastvrijheid werd zeker niet tot mannen van eigen gezindte beperkt. Soms zelfs droegen de ontvangende gezinnen er zorg voor, dat ook vrouwen en eventueel kinderen van gehuwde mannen op hoogtijdagen over konden komen.
Het op deze wijze uitoefenen van Geestelijke Zorg aan militairen zal onder Baptisten steeds de voornaamste plaats blijven innemen.
Dat zij deze zorg niet beperken tot de zonen van het eigen vaderland, hebben Nederlandse militairen in de vreemde maar ook de militairen van bevriende en niet bevriende mogendheden in Nederland ondervonden.
In de jaren na de tweede wereldoorlog, ontstond er een bijzondere situatie, omdat vele militairen overzee moesten dienen. Naast het contact dat, door de thuis-Gemeente onderhouden werd, werd door een inmiddels opgerichte „Militaire Commissie" namens alle Unie-Gemeenten contact met onze militairen onderhouden.
Iedere veertien dagen ging er een gestencilde brief — bij toerbeurt verzorgd door een onzer predikanten — naar de mannen in Indonesië en Nederland. Ook kregen de mannen in Indonesië een kerstpakketje. Op de actie van de Mil. Comm. kwam een verblijdende reactie in de vorm van een levendige briefwisseling, die een zodanige omvang aannam, dat de sekretaris 170—200 brieven per jaar te beantwoorden kreeg.
Na de repatriëring herstelden zich weer de normale verhoudingen. Er was een geregeld contact met thuis en de Garnizoens-Gemeenten namen de mannen weer spontaan voor hun rekening. Een en ander was aanleiding tot het opheffen van de Mil. comm. die in bijzondere tijden, zulk een voortreffelijk werk had verricht.
Niet onvermeld mag blijven, de Prot. Geest. Verzorging der strijdkrachten, zoals die door de samenwerkende Kerkgenootschappen wordt verricht. Vooral na de tweede wereldoorlog is dit werk zeer uitgebreid. De mannen in Indonesië en in Korea hebben veel aan „hun" dominee — de legerpredikant — gehad. Ook in Nederland met zijn afgelegen grote legerplaatsen en bij de Marine, waar de mannen vaak lang van huis zijn, is dit alles zeer belangrijk. Het is dan ook verheugend, dat sinds jan. 1954 ook door de Baptisten deelgenomen wordt aan deze Evangelie-arbeid onder de militairen.
Evenmin mogen we vergeten de vele prot. Mil. tehuizen, die door de inspanning van alle protestanten een tehuis bieden aan onze jongelui, waar ze de „Zaaier" en „Jong Leven" op de leestafel vinden. M. G. BOESCHOTEN.

DE

voorgangers

EN HUN
BROEDERSCHAP

Deelnemers van de 33e Broederschapsconferentie
Bapt. Voorgangers 1955 op „Renderloo" Epe.

Bij het Jubileum van de Unie van Baptisten Gemeenten wordt zeker verwacht, dat ook de voorgangers worden voorgesteld.

De Broederschap, die de voorgangers tesamen vormen, voorziet met een minimum aan organisatie in de behoefte aan onderling contact. Onderling begrip, vertrouwen en dienstbetoon worden bevorderd. Alle voorgangers, hoe verschillend ook, doen hun best de jaarlijkse conferentie bij te wonen. In een ongedwongen samenzijn wordt geestelijke gemeenschap beoefend, worden vraagstukken besproken, terwijl ook de „vrije uren" hier van betekenis zijn.

Velerlei wordt behandeld, dat naar voren komt bij het onderzoek der Schrift, bij de verkondiging van het Evangelie en de toepassing daarvan in het maatschappelijk en gemeentelijk leven.

Verscheidene Gemeenten hebben ons gastvrijheid verleend; de laatste drie jaren bewijst „Renderloo" ons deze dienst.

Behalve onze voorgangers worden ook uitgenodigd de beroepbaar gestelde broeders; en voorgangers, die buiten de Unie staan en toenadering zoeken, terwijl Baptistische werkers in België ook gaarne geziene gasten zijn.

Binnen de kring der Broederschap is in 1947 ontstaan de „Theologische werkgemeenschap" met het doel theologische vraagstukken diepgaander te bestuderen. G. Vegter en J. Reiling vormen het bestuur.

In 1930 werd door de voorgangers het Pensioenfonds gesticht; einde 1947 is dit Unie-aangelegenheid.

Gedurende meer dan 20 jaar werd de voorzittershamer zwierig gezwaaid door J. W. Weenink. Als sekretaris stond een Visser naast hem: wijlen H. Visser tot 1937, daarna G. Visser. Penningmeester was lange tijd: wijlen J. Jeronimus; daarna K. Reiling, T. Jansma, H. Jut, J. van Dam, M. G. Boeschoten. Sinds 1948 zijn als voorzitter opgetreden: wijlen L. de Haan, G. Visser, G. W. Tijman en als sekretaris: J. Bosma, H. Th. Plevier, N. J. van Beek.

Bij de p e r s o n a l i a geven we achter de naam: de jaartallen van geboorte, van intrede, van emeritaat en de overlijdensdatum.

We beginnen met de broeders, die ons sinds 1931 door de dood ontvielen. Dankbaar mogen we zijn voor wat God door hen gedaan heeft. Bijzonder smartelijk missen wij degenen, die jong nog werden opgeroepen.

Naam	Geboren	Intrede	Emeritus	Overleden
J. de Haan	1870	1921 Vriescheloo	1933	30-6-1933
K. Koopmans	1863	1910 Bergumerheide		22-12-1933
J. Huizinga	1878	1914 Nw. Weerdinge		
		1922 Hengelo		
		1932 Delfzijl		
		1936 Muntendam		21-1-1937
J. Jeronimus	1875	1920 2e Exloërmond		
		1924 's-Gravenhage		13-11-1936
K. Kuipers	1860	1892 Vriescheloo		
		1896 Sneek		
		1900 Nw Pekela		
		1907 reizend Prediker		
		1911 Haulerwijk		
		1918 Deventer	1929	18-7-1941
A. P. Barendregt	1898	1925 Harlingen		
		1928 Emmer Erfscheidenveen		
		1934 Haarlem		
		1937 Muntendam		26-5-1942
L. de Haan	1905	1929 Stadskanaal		
		1930 Nw. Pekela		
		1933 Utrecht		
		1937 Haarlem		
		1943 Noordbergum		
		1946 Apeldoorn		
		1949 Groningen		9-12-1949
B. Planting	1870	1896 Groningen		
		1911 Amsterdam en Haarlem		
		1925 Amsterdam	1945	17-3-1953
H. Visser	1869	1896 Vriescheloo		
		1908 Bergumerheide		
		1910 Sneek	1938	31-3-1955
J. Hekhuis	1888	1916 2e Exloërmond		
		1919 Haulerwijk		
		1921 Muntendam		
		1935 Emmer Erfscheidenveen		
		1936 Delfzijl		
		1942 Hoogezand		
		1946 Muntendam	1954	
		1954 Hulpprediker		
		1954 Muntendam		
		1955 Valthermond		19-11-1955

Als Emigranten zagen wij vertrekken:

Naam	Geboren	Intrede
H. Doornkamp	1911	1935 2e Exloërmond
		1941 Den Haag-O.
		1946 Naar Engeland
S. Slort	1906	1937 Haulerwijk
		1946 Zandbulten
		1947 Naar U.S.A.
K. Baptist	1902	1937 Heerenveen
		1939 Zandbulten
		1946 Pernis
		1948 Naar Canada
A. A. Hardenberg	1908	1936 Apeldoorn
		1942 Leeuwarden
		1946 Hengelo O.
		1953 Naar Australië
J. van Loo		Daarlerveen
		1942 in de Unie opgenomen
		1953 naar Canada

Met droefheid gaan wij voorbij aan 19 namen van hen, die — om wel zeer uiteenlopende redenen — de dienst in de Gemeente vaarwel zegden.

Nu volgen de gegevens van de tegenwoordige broederschap.

Naam	Geboren	Intrede	Emeritus
J. W. Weenink	1886	1911 Stadskanaal	
		1947 Haarlem	1955
J. Louw	1887	1912 Nw. Pekela	
		1924 2e Exloërmond	
		1927 Groningen	
		1948 's-Gravenhage-C.	1954
K. Reiling	1892	1918 Workum en Staveren	
		1922 Nw. Weerdinge	
		1932 Hengelo	
		1945 Rotterdam-C.	
		1951 Almelo	
G. Bouritius	1894	1923 Workum en Staveren	
		1925 Nw. Pekela	
		1930—1942 Deventer	
		1954 Zwolle	

Naam	Geboren	Intrede
G. Visser	1902	1925 Emmer Erfscheidenveen
		1928 Hoorn en Workum
		1933 Noordbergum
		1942 Muntendam
		1945 Harlingen
		1954 Workum en Makkum
F. E. Huizinga	1907	1930 Leeuwarden
		1942 Rotterdam-C.
		1943 Predikant in algemene Dienst
		1946 Leeuwarden
		1950 Enschede
		1953 Hengelo
H. Bakker	1906	1932 2e Exloërmond
		1934 Harlingen
		1942 Emmer Erfscheidenveen
		1948 Amsterdam
J. B. de Neef	1891	1933 Vriescheloo
		1937 's-Gravenhage-O.
		1941 Arnhem
		1943 Nw. Pekela
		1948 Winschoten
T. Jansma	1909	1933 Nw. Pekela
		1943 Haarlem
		1946 Pred. in bijzondere dienst der Unie
J. de Jong	1908	1936 Staveren
		1939 's-Gravenhage-C.
		1948 Emmer Erfscheidenveen
D. Slort	1906	1937 Rotterdam-Z.
		1942 Delfzijl
		1946 Almelo
		1951 Apeldoorn
G. W. Tijman	1907	1939 Sneek
		1946 Utrecht
		1949 Stadskanaal
G. Vegter	1915	1940 Staveren
		1945 Groningen
H. D. Hooghwinkel	1915	1941 Almelo
		1946 Arnhem
		1949 Noordbergum
		1952 Rotterdam-C.
G. Brongers	1916	1941 Enschede
		1949 's-Gravenhage-O.
		1953 Groningen

Naam	Geboren	Intrede	
J. A. Scholte	1917	1938 Winschoten 1939 Heerenveen 1942 Rotterdam-Z. 1946 Vriescheloo 1949 Nw. Weerdinge 1954 Musselkanaal	
H. Stukker	1883	1944 Ter Apel	Emeritus 1945
H. Sikkema	1907	1946 Heerenveen 1955 Pernis	
W. Veenstra	1920	1942 Ter Apel 1943 Heerenveen 1945 Foxhol 1948 Musselkanaal 1953 Treebeek	
S. Zijlstra	1910	1946 Eindhoven	
J. Broertjes	1921	1946 Sneek 1950 Arnhem 1955 Utrecht	
F. G. J. Hofhuis	1906	1947 Alkmaar 1950 Drachten	
J. Bosma	1919	1947 Staveren 1950 Leeuwarden 1955 Arnhem	
N. J. van Beek	1914	1947 Delfzijl	
H. v. d. Werf	1918	1947 2e Exloërmond 1950 Utrecht 1955 Emmen	
B. Fabrie	1900	1947 Zandbulten 1950 Workum en Makkum 1954 Enschede	
J. Reiling	1923	1948 Haulerwijk	
H. Jut	1916	1949 Nw. Pekela	
R. Reiling	1924	1949 Hoogezand 1951 Rotterdam-Z.	
M. de Jong	1917	1950 Vriescheloo 1953 Pernis 1955 Muntendam	
J. van Dam	1926	1950 Ter Apel 1952 Zandbulten	
H. P. de Boer	1921	1950 Deventer 1956 Treebeek	

Naam	Geboren	Intrede
H. Th. Plevier	1921	1950 Emmen en Valthermond 1954 Vriescheloo
M. G. Boeschoten	1924	1950 Staveren
C. van Wier	1925	1950 Alkmaar 1952 Hoogezand 1956 Leeuwarden
Ph. Lindeman	1925	1951 Sneek
J. Ketelaar	1928	1951 2e Exloërmond
B. Posthumus	1925	1953 Noordbergum
H. Ploeger	1924	1953 Borne
J. H. Blenkers	1922	1954 Hoogeveen en Assen
H. Schouten Jr.	1922	1954 in de Unie opgenomen (Leiden)
W. Harkema	1913	1945 Amelo (Vrije Bapt. Gemeente) 1954 's-Gravenhage
G. van 't Wout	1925	1954 Daarlerveen
C. Mostert	1924	1955 Harlingen
J. A. Brandsma	1931	1955 Heerenveen
H. J. Stukker	1931	1955 Nw. Weerdinge
E. J. Huizing	1929	1956 Deventer

Verder vermelden we de beroepbaar gestelde broeders J. Tromp (1921) en Dr J. J. Kiwiet (1925).

De Heer, die ons roept en die getrouw is, geve ons allen zijn genade, om te volharden en om door Hem gebruikt te worden tot redding van zondaren en tot opbouw van de Gemeente van Jezus. N. J. VAN BEEK.

NED. BAPTISTEN
VROUWEN BEWEGING

„Zusterhulp"

De naam van de N.B.V.B. „Zusterhulp" kwam in het jubileumboekje van het 50-jarig bestaan van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland zelf niet voor.

Het bestaan van onze vrouwenbeweging, nu reeds 23 jaar, zal in deze tijd geen gedachten meer opwekken aan verregaande emancipatie der Baptisten vrouwen. De N.B.V.B. mag rustig haar plaats als „hulpe tegenover het Uniewerk" innemen.

Het doel, waartoe wijlen Mevr. A. Enter—Potjewijd te Nieuwe Pekela enkele vrouwen bij elkaar riep, was zo eenvoudig als groot. Tien vrouwen gaven

HOOFDBESTUUR DER N.B.V.B.
Zittend v.l.n.r.: Mevr. A. Reiling-Hornstra, Mevr. D. Bakker-Edam, Mevr. G. Huizinga-Schneider
Staand v.l.n.r.: Mevr. I. Schlüter-v. d. Heide, Mevr. H. Zijlstra-Duurmeyer

gehoor aan haar uitnodiging, om op 28 febr. 1929 bij elkaar te komen. Aan zendelinge Reiling, die spoedig weer naar Afrika zou gaan, werd beloofd, de kosten te betalen voor de schoolopleiding van 2 Congo-meisjes. Tevens wilde men gemeenschappelijk actief deelnemen aan het werk in eigen Gemeente. Dit streven vond navolging in andere Gemeenten en op 14 Juli 1932 werd het vrouwenwerk georganiseerd in de eerste vergadering der N.B.V.B., die gehouden werd te Leeuwarden. Honderd vrouwen waren aanwezig en een bedrag van *f* 445,— werd aan zendelinge Reiling ter hand gesteld.
Als presidenten werd Mevr. T. Weenink—Dethmers gekozen, die dat bleef tot 1949. Met hartelijke toewijding heeft ze deze arbeid gediend.
In de loop der jaren sloten zich steeds meer nieuw opgerichte afdelingen en bestaande vrouwenverenigingen aan. In 1955 waren er 60 afdelingen met ongeveer 1500 leden. In hetzelfde jaar werd een bedrag van *f* 3200,— opgebracht, waarvan de helft werd bestemd voor het landelijk werk en de helft voor de buitenlandse zending, overeenkomstig een der eerste besluiten.
Tot op heden zijn we er niet in geslaagd, een eigen zelfstandig „werkobject" te onderhouden. Gaarne toch hadden we een tehuis voor ouden van dagen zien verrijzen! Het ideaal „een eigen gemeente-zuster" te financieren kon niet verwerkelijkt worden.
We zijn dan ook slechts g e b l e v e n: een „hulpe tegenover het Uniewerk". Maar daarin verblijden we ons.
Rustig, doch met toewijding, willen we doorgaan met aan hen, die onder ons rust behoeven, een mogelijkheid te bieden enige weken in „Tabitha" te verblijven.
Enthousiast geven we geld en goederen voor de kerstkisten, die naar drie verschillende zendingsplaatsen in Congo zullen worden verzonden.
„De Kandelaar', ons maandblad, onderhoudt op nuttige en aangename wijze het onderling contact.
Het kampwerk voor de Zusterhulpleden in het jeugdcentrum „Renderloo" is nog in het beginstadium.
Moge het ons, vrouwen, gegeven zijn de plaats, door God ons gegeven in het Uniewerk, op waardige wijze in te nemen, opdat we dienstbaar mogen zijn in Gods Koninkrijk.

D. BAKKER—EDAM.

Nederlandse Baptisten Jeugd Beweging

N.B.J.B.

Toen nu wijlen Ds A. P. Barendregt als Secretaris van de NBJB bij het 50-jarig bestaan der Unie in het bij die gelegenheid uitgegeven „Gedenkschrift" een artikel aan de Jeugdbeweging wijdde, deed hij dat met enige trots.

En in zijn jaarverslag 1930—1931 schreef hij, dat, waar maar ooit op ons erf een grote vergadering geweest was, daar toch rechtstreeks of zijdelings de NBJB besproken of aan het woord geweest was.

Nu schrijven we 25 jaar later. Weer doen we dat met enige trots. Immers sinds 1931 is de Jeugdbeweging flink uit de kluiten gewassen.

Cijfers en groei

We zijn gegroeid! Kon in 1931 geconstateerd worden, dat de Beweging een gerede en gezegende ingang gevonden had onder de jeugd der Unie-Gemeenten en konden er goede verwachtingen zijn inzake de uitbreiding van het jeugdwerk, nu mogen we zeggen, dat deze niet beschaamd werden.

Och, eigenlijk zijn we nog niet meer dan, wat de toenmalige Voorzitter Ds F. E. Huizinga tot titel van de radio-toespraak koos, die hij ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan der NBJB hield: „een handvol".

Wie echter is niet dankbaar te kunnen lezen, dat er thans in 50 Gemeenten jeugdarbeid wordt verricht? Arbeid, waarmee 1335 jongeren in het Zondagavond- en tussen-jeugdwerk, 1353 jongens en meisjes in de clubs en 3726 kinderen in de Zondagsscholen (totaal 6414) met het Evangelie worden bereikt! Welk een voorrecht voor die ruim 600 leiders en leidsters, om al deze duizenden de weg naar Jezus Christus te mogen wijzen, Die al deze jongeren een plaats bereiden wil in Zijn Gemeente. Honderden vonden via de Jeugdbeweging reeds de weg tot de Gemeente.

Organisatie

In deze jaren werd onze Beweging een Stichting. Door een recente reorganisatie kregen de diverse gegroeide Centrales, zoals Rijpere Jeugdcentrale, Jongens- en Meisjescentrale, Landelijke Zondagsschoolcentrale grotere zelfstandigheid. De Jeugdraad wordt nu vanuit de Centrales gevormd, met daaraan toegevoegd een lid, benoemd door en uit de Unie-Commissie.

JEUGDRAAD DER N.B.J.B.

Zittend v.l.n.r.: Mej. M. Veenstra, Ds W. Veenstra, Ds H. P. de Boer

Staand v.l.n.r.: Ds S. Zijlstra, S. W. Vis, S. v. d. Werf, F. Bos, Ds H. Ploeger

Hoewel niet onbelangrijk zijn deze dingen toch slechts bij-zaken, die alleen tot taak hebben de grote zaak te dienen.

Activiteiten

De Nationale en Gewestelijke Jeugdconferenties handhaven zich als even zovele hoogtepunten in ons jeugdwerk. Maar wat kwam er al niet bij!

Van de Centrales uit wordt er gespecialiseerde arbeid onder de jongeren verricht. Die geschiedt mede door middel van adviseurs, die de leiders en leidsters in de verschillende sectoren bezoeken.

Met de periodieken „Jong Leven", „De Kindervriend" (nog steeds een orgaan der Unie, hoewel een deel der winst naar de Zondagsschoolcentrale vloeit) en „De Vleermuis" kunnen we doordringen tot de lezende jongeren.

Op Zendingsgebied heerste er een warm aandoende activiteit. Alleen al de laatste vijf jaren kon tengevolge van de „Spek-de-Bus!-actie" *f* 13.750,— verdeeld worden onder die Unie-instanties, die op de een of andere wijze het Evangelie willen doen triumferen over zondige mensenlevens. Thans zijn we ook bezig gelden in te zamelen voor de evangelisatie in het Zuiden des lands.

Is verder ook niet het Jeugdbureau, hoewel van zeer bescheiden omvang, een teken van groei? Aanvankelijk onder leiding van Br. E. de Haan, later Br. W. Veenstra en thans Br. F. Bos kan alle administratie hier centraal gevoerd worden.

Dankbaar memoreren wij, hoe onze stem via onze vertegenwoordigers doorklinkt in de Nederlandse Jeugd Gemeenschap en de Oecumenische Jeugdraad. Ook in het Comité van het Jeugddepartement van de Baptisten Wereld Alliantie hadden en hebben we zitting.

Een eigen Buitencentrum

Dank zij een fonds, dat ter gelegenheid van het zilveren Jubileum der NBJB in 1950 de jeugd werd aangeboden, konden we in September 1950 „Renderloo" te Epe aankopen. Weer dank zij de hulp van velen konden we het als Buitencentrum der NBJB inrichten. Op 14 Maart 1951 werd het geopend door Ds G. Vegter, die als Voorzitter der NBJB de woorden uit 1 Kon. 8 : 29 belichtte: „zodat Uw ogen nacht en dag geopend zijn over dit huis". Ook onze oud- en ere-Voorzitter Ds J. W. Weenink sprak.

Wat schonk de Heer ons in dit centrum een zegen!

Reeds sinds 1946 hadden we dan hier dan daar in ons land tenten opgeslagen. Nu hadden wij een eigen centrum en een vast kampeerterrein.

In 1955 hebben wij ruim 1400 mensen hier ontvangen, waaronder 600 jongeren uit onze Beweging. Op „Renderloo" vonden velen de Heer en voor velen werd „Renderloo" het begin op weg naar de Gemeente.

Aanvankelijk stond dit Centrum onder leiding van Br. en Zr. Siesling. Thans zwaaien Br. en Zr. Kiwiet er de beheerdersstaf.

Wensen en Uitzichten

Wat werd er veel bereikt! Wat zijn er nog een wensen!

Het werk, waarmee een speciale commissie begonnen is, nl. de vorming van leiders en jongeren, zagen wij zo gaarne uitgebreid. Hoe gaarne zagen wij de wens in vervulling gaan, dat deze vormingsarbeid geleid kon worden uit een centrum, waar deskundigen, vrijgesteld voor deze arbeid, dit werk konden verrichten! Waar deze gedachten ook sterk leven in de Unie, mogen wij verwachten, dat we samen blijven zoeken naar verwezenlijking hiervan.

Om nog een sterke begeerte te noemen: hoe graag zouden wij een vrijgestelde willen begroeten, die stimulerend en instruerend kon werken onder leidinggevende personen en onder de jongeren!

Er is veel, dat dankbaarheid oproept. Er is veel, dat tot gebed om meerdere zegen dringt.

Welk een uitzicht voor Unie en NBJB, als we in Jesaja 40 : 31 lezen: „Maar wie de Here verwachten, putten nieuwe kracht; zij varen op met vleugelen als arenden; zij lopen, maar worden niet moede; zij wandelen, maar worden niet mat".

Van Hem blijft onze verwachting!

H. P. DE BOER.

STATISTISCHE GEGEVENS der UNIE over de laatste 50 jaren

JAAR	LEDEN op 1 Jan.	TOENAME aantal	TOENAME in %	AANTAL GEDOOPTEN	AANTAL GEMEENTEN	AANTAL VOOR-GANGERS
1881	608			10		
1901	1068			13		
1904	959	136	14,2	72	14	
05	1095	98	8,9	102	15	
06	1193	2	0,2	129	15	
07	1195	— 18	— 1,5	47	15	8
08	1177	211	17,6	91	14	7
09	1383	1	0,1	49	18	8
10	1389	87	6,2	70	18	7
11	1476	— 6	— 0,4	97	19	7
12	1470	146	10	101	20	9
13	1616	83	5,1	66	21	10
14	1699	56	3,3	132	21	12
15	1755	126	7,2	148	22	12
16	1881	101	5,4	150	23	13
17	1982	121	6,1	87	23	14
18	2103	7	0,3	125	24	14
19	2110	62	3	119	23	14
20	2172	44	2	109	23	12
21	2216	326	14,6	222	22	14
22	2642	158	6	223	24	14
23	2800	112	4	197	25	15
24	2912	213	7,3	302	26	17
25	3125	141	4,5	205	27	16
26	3266	195	6	224	28	18
27	3461	49	1,4	82	30	17
28	3510	122	3,5	189	30	19
29	3632	60	1,7	141	30	19
30	3692	89	2,4	244	30	20
31	3781	239	6,3	307	30	
32	4020	239	5,9	301	31	
33	4259	113	2,7	218	32	
34	4372	111	2,5	182	33	
35	4483	118	2,6	280	35	
36	4601	326	7	394	35	
37	4927	108	2,2	297	36	
38	5035	166	3,3	304	36	
39	5201	30	0,6	217	37	26
40	5231	41	0,8	175	36	
41	5272	383	7,3	403	36	
42	—				—	
43	5655	225	4	269	39	
44	5880	56	1	311	39	
45	—				—	
46	5936	115	2	239	38	
47	6051	— 38	— 0,6	278	38	42
48	6013	438	7,3	308	42	
49	6451	1	0,0	226	45	
50	6452	133	2,1	213	45	
51	6585	46	0,7	280	46	
52	6631	61	0,09	303	47	
53	6692	40	0,6	253	47	
54	6732	202	3	295	48	
55	6934	216	3,1	367	51	46
56	7150				50	43

Inhoud

		Pagina
Van de vreugde bij de oogst	Ds F. E. Huizinga, Voorzitter der Unie.	2
Het wonder der Gemeente	Ds K. Reiling, Voorzitter Jubileumcommissie.	3
Onze Unie	Ds T. Jansma, Sekretaris der Unie.	4
De opleiding tot predikant	Ds G. Vegter, Sekr. Comm. van de Opleiding.	10
De Evangelisatie-arbeid der Unie	Ds J. Broertjes, Sekr. ECU.	13
De Buitenlandse Zending	Ds H. D. Hooghwinkel, Sekr. Unie-Zendingscomm.	16
Onze Kerkgebouwen	Ds G. Brongers, Bestuurslid Unie-Bouw-Stichting.	18
Diaconessenhuis „Tabitha"	Mevr. H. de Ruijter—Niezen, Sekretaresse Bestuur.	22
Het geschreven woord	Ds J. Reiling, Red. Lectuurfonds.	24
De Unie-Radio-Commissie	Ds D. Slort, Sekr. URC.	27
De Geestelijke Verzorging der Militairen	Ds M. G. Boeschoten, Res. Legerpredikant.	28
De Voorgangers en hun Broederschap	Ds N. J. van Beek, Sekr. Broederschap v. Voorgangers.	29
Ned. Baptisten Vrouwen Beweging „Zusterhulp"	Mevr. D. Bakker—Edam, Presidente der N.B.V.B.	34
Nederlandse Baptisten Jeugd Beweging	Ds H. P. de Boer, Alg. Secretaris der N.B.J.B.	36
Statistische gegevens der Unie	Ds T. Jansma, Sekretaris der Unie.	39

DRUK: GOUDSWAARD N.V. - ROTTERDAM